

BONA PAU

**DRINKS
CORONA**

Nº. 513 - Any XLIII - MONTUÏRI - NOVEMBRE - 1995

▲ Banda i Coral oferiren un concert conjunt

▼ Excursió al Puig de l'Escola de Música

Interessant
troballa
històrica
sobre
l'origen de
l'oratori de
Puig

El Pare
Martorell,
homenatjat

Una nova
secció: "De
jove a jove"

Guals
permanents i
multes per
retirar
vehicles

Aquest mes
començarà
l'asfaltat del
carrers

Inundacions:
Dia 6
caigueren 81
litres per m².

Un grup de
joves crea el
col·lectiu
"S'Ortiga"

Col·lecta del
"Domund":
més de 100
mil pessetes

La banyolada de les Verges

El col·lectiu de Persones Majors amb motiu de les Verges va tornar organitzar una banyolada per a tots els socis, tot recordant aquell temps de serenates i sarau de la seva joventut. L'horabaixa de dia 20 la cuina del menjador serví per elaborar-los -als bunyols- i ja el vespre, en el local social, un gran nombre de persones d'edat participava amb delit de la festa mentre assaboria tan exquisites llepolies.

La revista "Galatzó"

En llegir l'article firmat per Nofre Martorell que va publicar la revista "Galatzó" de Puigpunyent del mes de setembre sobre "Una de canyes, canyars i verducs" ens sentírem altament afalagats per la referència que fa de **Bona Pau** i en concret del nostre col·laborador Sion Nicolau, ressaltant l'article que publicàrem el passat agost sobre "Canyes i canyars".

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactor en cap: Gabriel Gomila Jaume

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Mateu Rigo Bonet, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Gaspar Socias Mora, Antoni Mateu Socias, Joan Miralles Bibiloni, Onofre Torres Ramis, Melcior Nicolau Jaume, Antoni Mesquida Llinàs, Joan A. Payeras Ramonell, Joan Barceló Cerdà, Rosa Mª Nicolau Pericàs i Catalina Barceló Mayol.

Administració: Catalina Sastre

C/ Major, 24 - Montuïri - Tlf. 64 62 70

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Mancomunitat Pla de Mallorca Educació d'Adults

Per al curs 1995-96 la Mancomunitat del Pla de Mallorca ha organitzat dins el Pla d'Educació d'Adults els següents cursos:

Alfabetització - Graduat Escolar - Preparació proves lliures - Accés a la UIB - Idiomes - Fiscalitat - Marketing, atenció al client i tècniques de venda - Anglès, nivell II - Alemany, nivell II - i altres cursos.

Concretament per celebrar-se a Montuïri estan programats els següents cursos:

Mecanografia

Dimarts i dijous, de 18'30 a 20 h.
A partir d'octubre.

Administratiu

Divendres de 19 a 22 h.
Començarà dia 3 de Novembre

Dibuix tècnic

Dilluns, de 20 a 22 h.
Començarà dia 6 de novembre

Lloc: Escola Pública de Montuïri.

Cal dir que aquests cursos són totalment gratuïts i estan dirigits a la formació de treballadors en actiu en col·laboració amb els sindicats.

ES GRAONS

PLAUSIBLE

Un col·lectiu de joves d'ambdós sexes de la vila s'ha "decidit" a crear un col·lectiu amb l'ànim de fer de Montuïri un poble viu i conscient envers a la cultura i les qüestions socials, que puguin afectar a Montuïri directament o indirectament. Esperam -diuen- despertar el poble i que vegi que els joves no només pensam amb la "gresca", ja que hi ha moltes coses que ens afecten i ens preocupen. Un grup que neix amb mires molt altes i serà positiu si persevera amb l'ànim amb què comencen i no s'hi mesclen quimeres alienes.

INCOMPENSABLE

Després dels accidents que hi ha hagut a la carretera i dins el poble, no és comprensible que encara circulin per la vila i de nit motorets sense llum i a gran velocitat. Com també és inexplicable que l'Ajuntament no hagi estat capaç de solvenar els problemes dels renous i velocitat incontrolada de certes motos. Posem-hi remei abans que haver de lamentar més desgràcies.

Donants de sang

L'equip mòbil del Banc de Sang de Balears vendrà a Montuïri dilluns dia 13 de novembre per fer una col·lecta de sang en el Consultori Local. De les 18 a les 21'30 hores.

Són ja molts del montuïrers i montuïreres que periòdicament ofereixen altruísticament la seva sang per injectar-la a persones necessitades. Fes-ti tu també, donant de sang!

Dos dits de seny

Els fracassats

Quan un té la curolla en una empresa determinada i les coses li surten malament, és lògic que es disgusti més o manco. Però aquesta o aquestes contrarietats no han de ser un obstacle per continuar esforçant-se fins a obtenir el triomf. És prou sabut que és molt més fàcil saber guanyar que saber perdre, motiu pel qual convé educar el nostre esperit deportivament, ja que una derrota lluitant en noblesa mai no és deshonrosa.

Generalment, quan un fracassa és per un d'aquests tres motius: per manca de preparació, per deficients llums intel·lectuals o per insuficiència de constància i voluntat. Però si un vol fer o ésser qualque cosa en la vida no ha de permetre que la deixadesa es fomenti en el seu interior. Una derrota ha d'excitar els desitjos de cadascú i fer néixer nous estímuls i delers de superació.

Els qui dins la vida han aconseguit ésser qualcú no ho han logrant generalment de bell antuvi i sense esforços dolorosos; tothom ha hagut de passar per privacions o s'ha vist arrossegat dins la pols de la derrota i amb una cara de tristesa o desencant.

Mai un no s'ha de tancar dins si mateix i considerar l'objectiu com una meta invencible. Ha de superar la por al fracàs i, en tot cas, ha de començar una nova batalla.

Lluitar amb seny i entusiasme, desitjar ésser feliços i aprendre que dels fracassos de la vida, al cap i a la fi n'hem d'obtenir victòries transcendents. El món està ple de fracassats però també per tot arreu apareixen homes i dones que han sabut triomfar i ara viuen amb satisfacció la resta de la seva vida. Són els qui han tengut constància i dos dits de seny per no cedir en la seva curolla.

Salomó

Una al·lota meravellosa

Seia un horabaixa a la terrassa d'un hotel, des d'on es podia contemplar la badia de la ciutat plena d'embarcacions petites, mitjanes i grosses, de pesca i d'esbarjo, gavines que voletejaven i es llançaven a l'aigua de tant en tant cercant el seu aliment; vaixells llunans, vianants que anaven i venien, pescadors de canya i senallera asseguts a la barana del port, i cotxes i més cotxes per amunt i per avall.

De sobte arribà a l'aparcament un cotxe blanc del què baixà una al·lota de cabellera rossa, sabates amb un poquet de tacó de color marró clar, amb un franja grisa clara que li feien conjunt amb la mudada de pantalons i jaqueta; ungles i llavis vermells, anells, polseres i arracades daurades i un collar de perles al coll. Amb un caminar pausat, tranquil i majestuós es dirigí cap a les escales que anaven a la terrassa, on va elegir una cadira de la taula situada en front meu.

Quan arribà el cambrer li va demanar un "gin-tònic", va treure un paquet de "fortuna" de la bossa de pell blanca, i quan va tenir el cigarret a la boca no va trobar l'encenedor i jo, que la seguia observant, li vaig oferir el meu, em vaig presentar, i ella, molt receptiva, va acceptar la meua companyia. Tenia la cara fina com la porcellana, torrada pel sol de les nostres platges, uns ulls cel brillants i un to de veu molt agradable des d'on li sortia d'una manera natural i espontània un munt de simpatia.

Era aquell horabaixa el seu dia lliure de la setmana; treballava moltes hores en torns de nit i dia. Mirava la temperatura dels malalts, els vigilava el sèrum, els rentava si era necessari, els canviava els llençols del llit, els preparava els medicaments, els donava aigua, suc de fruites i altres menjars. Parlava amb ells i els animava a recuperar-se. Segur que els malalts agraïen la seva companyia.

En hores extraordinàries ajudava en l'anes-

tèsia del pre-operatori de molts de pacients en operacions senzilles i delicades i em contava com ho feia l'anestesiista per a despertar-los després de l'operació i el risc que es corria en alguns d'ells. Era una al·lota molt ocupada que havia elegit un lloc tranquil per passar la tarda i que en poc temps semblava que haguéssim parlat i ens haguéssim conegut de sempre.

No s'aturava de parlar i de tant en quant bevia un glopet de "gin-tònic" i fumava un "fortuna" i com que el "gin" s'havia acabat, la vaig convidar a un altre i continuàrem xerrant de les moltes coses que li havien passat, a una fadrina de més de trenta anys, dels seus amics i amigues, dels seus companys de feina, de les seves aventures i desventures.

Contava d'un amic al que havia apreciat molt, que podia haver estat l'home de la seva vida, l'home dels seus somnis, però que al cap de molts de dies, mesos i anys d'anar junts va descobrir que traficava amb drogues. Això la va afectar profundament i ella, que dedicava nits i dies a cuidar malalts, no podia consentir estar prop d'un home amb tan poca sensibilitat humana, amb tant poc seny de cara al bé dels altres; per això va decidir deixar-lo de seguida ja que, com deia ella, a vegades les persones, els homes i les dones, no són el que aparenten.

Ja era fosc, el temps havia passat depressa, jo havia de tornar a casa i ella havia d'anar a sopar amb una amiga. Així que cadascú va seguir el seu camí.

Vaig tornar a la terrassa, vaig veure gavines volar, les branques moure's al ritme de les ones de la mar, els pescadors quan arribaven amb els caixons plens de peix, el sol quan es ponía i aquella al·lota no ha vingut, potser se l'hagi enduït una ona, potser se n'hagi anat amb un vaixell pirata a un país llunyà, qui sap si algun dia tornarà.

Pep

Ajuda contra el càncer

Cuc de monedes de 5 duros

A fi de posar en marxa una unitat mòbil per assistència mèdica gratuïta a la Part Forana, ha començat una curiosa campanya promoguda per l'Associació Espanyola contra el Càncer, la qual consisteix en enfil·lar monedes de 25 pessetes a un cable per formar un cuc tan llarg com sia possible.

Aquesta campanya "Com+cuc+ajuda" durarà fins a dia 31 de gener de 1996. Es pretén comprar i equipar dos vehicles, contractar serveis mèdics, xofers, etc. El pressupost inicial és de 24 milions de pessetes. De moment el primer cuc a Montuïri és a l'Ajuntament.

COL·LABORAM

Ni França ni Espanya: Alemanya

Segurament varen esser coincidències, pures casualitats. No poden esser altra cosa allò que, sense voler o volent, ha tastanejat, profundament, l'ànim del cronista. M'he sentit travessat per l'arma més subtil i abominable que, sense pietat, ha fet bocins les meves entranyes i ha esmicolat, amb cinisme i prepotència, la meua dignitat, retuda i despistada. Ja sé. Som una persona feble, fàcilment impressionable i exagerada. Vaig exagerar l'agost de fa tres anys quan, a aquestes mateixes pàgines, escrivia que a Mallorca hi vivien més alemanys que algaidins, sineuers, lloritants, vilafrancers, porrerencs, sencellers, petrers, mariandos, llubiners i montuïrers plegats. Això era aleshores. Ara, la llista seria més llarga. També vaig exagerar quan fa devers un any alertava del gran perill que suposava la venda massiva de terrenys i immobles a estrangers. I ara seguiré exagerant quan vos conti, en tres temps, el que aparentment, són invertebrades situacions que, de forma inconexa i irrelevant, van penetrant dins la nostra societat, però que, sens dubte, tenen un fil conductor, cada vegada més latent, cada vegada més tangible. Ens estan invadint de manera pacífica, ordenada, democràtica, utilitzant l'arma més subtil i abominable: els doblers.

Primer temps: Grosseria. Era dissabte, dia set d'octubre d'enguany, de 1995. En el mateix cor d'Esporles, devora l'església, sobre les deu d'una nit llampegadissa. Un restaurant era la nostra fita. No puc negar que la porcella, si és bona, feta de l'hora, ben rostida i acompanyada d'un bon cava, és una de les meves debilitats gastronòmiques. Ens havien dit que a aquest poble colgat al peu de la muntanya la feien beníssim i ja ens teniu a la meua dona i a mi plantats davant el "mesón" amb la boca feta aigua. Miram els preus, no fos cosa fossin massa salats, i ens decidim a entrar. El local, petit i amb poques taules, era acollidor. Destacava dins la decoració, a l'estil dels "mesones" castellans, un forn de llenya on es coïen delicioses viandes i tot plegat, feia una oloreta que removia, de bon de veres, els sucs gàstrics. La nota negativa: Una taulada d'alemanys. Ens vàrem asseure a un raconet,

el més lluny possible de la disbauxa que els germànics tenien organitzada però, ca...! Les sonores riallades i els discursos potents i amarats amb molta cervesa omplien de grosseria aquell petit menjador. Va esser apoteòsic quan s'aixecaren tots drets i entonaren una de les seves cançons, sense tenir ni mica de consideració per les altres persones que intentaven tenir una conversa normal dins un lloc públic. I és que les seves veus, amplificades per abundants vapors etílics, retronaren a l'uníson com un aplec d'escopetades. El que havia d'esser una delícia culinària es va convertir en un repujat mal humor.

Segon temps: Prepotència refinada. Quatre dies més tard, el dimecres onze d'octubre, estàvem convidats a la inauguració d'una exposició de pintura d'un gran amic nostre. Teníem molta il·lusió per assistir-hi. Sobre les vuit del vespre vàrem partir de Montuïri i, després de mitja horeta de llampegadissa, fórem a Felanitx. La mostra de teles i papers s'exhibia a un magnífic casal felanitxer de principis de segle i el combinat entre les suaus línies arquitectòniques de l'edifici i les formes senzilles amb colors tènues de les pintures d'en Toni era realment esplèndid. Tanmateix, dins l'ambient, hi havia una cosa que no acabava de quadrar. A poc a poc, ens adonàrem que la immensa majoria de visitants ens miraven amb indiferència, com si aquell no fos el nostre lloc, com si féssim nosa. Tots anaven vestits de manera informal però refinada. Les teles que adornaven els seus cossos, alts i grossos, eren cares i sumptuoses i la seva estètica obeïa més a canons congriats dins el gel i la fredor que al posat mediterrani, calorós i primitiu. Mentre conversaven entre ells o amb el pintor, feien sonar repetitivament i amb prepotència les seves armes. Feien sonar cínica i amb ostentació les seves raons carregades de poders de convicció. Feien sonar despectivament i amb autosuficiència les seves butxaques estibades de mares. Tots ells eren alemanys. Ens vàrem sentir completament estranys dins ca nostra, invadits, dominats, trepitjats. Correguérem escales avall amb un regust amarg a la boca i el mal humor a

flor de pell.

Tercer temps: Amb música i beneïccions. Al cap de tres dies, el dissabte dia catorze, el diari anunciava un concert d'orgue a l'església de Santanyí. Hi arribàrem devers les vuit. Continuava llampegant. Abans del concert, el capellà del poble ens va dirigir dos mots de salutació i benvinguda. Seguidament, un altre personatge amb clergymen i coll postís, va pujar a la trona. No sabem si era un sacerdot catòlic o un pastor protestant però les seves primeres paraules ens causaren tal commoció que no poguérem reaccionar. Tots els que assistíem al concert quedàrem bocabadats. Per a uns, la immensa majoria, aquella veu que ressonava aspra i estrambòtica dins l'alt i acollidor temple santanyíner, fou motiu de plena satisfacció. Només per a una minoria, esquifida i apàtrida, resultà una gran humiliació. Encara que totes les pedres de l'edifici remugassin indignades i es rebolcassin pel terra anys i més anys de dignitat, va continuar parlant encoratjat pels seus incondicionals que li dedicaven expressions d'aprovaació i complicitat. I va seguir una bona estona més per deixar ben clar i patent que amb els doblers es pot aconseguir tot. El predicador era alemany, parlava alemany i només per als alemanys que hi havia dins l'església de Santanyí. Ni la música va diluir la nostra ràbia i fugírem escapats. A defora, a la plaça, just devora el temple santanyíner, un dels casals més representatius de l'arquitectura santanyínera exhibia un rètol on es podia llegir un nom de dona alemany i la paraula "immobilien" que, segurament, vol dir immobiliària.

- Això no pot esser!

Vaig exclamar tot enfadat

I la meua dona va afegir categòrica i preocupada: I aquest només és el començament.

Epíleg. La vella reivindicació, Ni França, ni Espanya: Països Catalans, entonada una i altra vegada amb força i valentia i que encara perdura i il·lusiona, duu el camí, per a nosaltres, els mallorquins, i si no canvien les coses, de quedar greument transmutada: Ni França, ni Espanya: Alemanya.

Sa talaia d'en Rubí

La lluita permanent de l'empresari amb la incertesa

Repasant la història empresarial i situats en els anys 1929, on l'empresari va lluitar per tal de superar els trastorns esdevinguts en aquesta època, somniant amb l'estabilitat, degut que cada empresa havia de construir la seva pròpia situació, ja que no existeixen senyals d'alarma econòmica. Les famílies empresarials es transmetien en herència la societat de la indústria tèxtil, els pagesos educaven els seus fills a l'estimació de la terra, rebent aquest fills amb il·lusió l'esperada herència.

Més tard va aparèixer el ressorgiment de l'economia belga, alemanya, italiana i francesa, sense que els economistes tinguessin ocasió d'experimentar-la. En els anys 60 va entrar un clima de confiança en el futur, sense notar els signes del malestar del nostre temps.

A rel de l'aparició el 1957 de la traducció d'un llibre de Peter Drucker, es va atreure l'atenció dels mitjans industrials cap a les iniciatives de descentralització preses per algunes de les més importants empreses americanes. Els dos principis de descentralització agafades per algunes de les més importants

Abans tothom es preocupava de cultivar el camp. La majoria de pagesos hi dedicaven bona part del seu temps. El terme *cultura* era gairebé desconegut.

Actualment la vida ha canviat de manera considerable; les terres quasi no rendeixen i els joves necessitem encarrar-nos al futur per altres vies que suposin un major rendiment.

Son molts els joves montuïrers que ens hem decidit per la via dels estudis. Aquest fet ens obliga a haver de sortir del poble, perquè el poble, malgrat els seus encants tan peculiars, també tenen les seves limitacions o mancances:

- Els llocs de feina que ofereix són pocs i la majoria dels montuïrers han

empreses americanes, el funcional i el de descentralització federativa es despenen d'aquestes experiències.

L'organització deu, tant com és possible, basar les seves activitats en el principi de descentralització, convertint àrees autònomes de producció, posseint cada un el seu mercat i els seus productes, assumint cada una la seva pròpia responsabilitat de generar benefici o pèrdua. Per a mi són compatibles el model descentralitzat de direcció i el funcional de les àrees per esser complementàries. Conec diferents dirigents amb càrrec de direcció centralitzada i responsables d'àrees, que després de la bonança econòmica viscuda darrerament, entren les seves empreses en pèrdues, amb poques esperances de recuperació, creient el que subscriu haver mancar un equip complementari de direcció, formació, motivació, estímul al treball i a l'empresa, acords socials entre la direcció i els responsables d'àrees productives per enfortir aquesta seguretat humana i econòmica que necessita tot ser humà.

L'empresari ha de ser una persona convençuda dels seus riscos, lluites, preocupacions, enfrontaments familiars i el seu entorn, estudi permanent, prendre decisions i jugar-se el seu patrimoni, sabent que si triomfa no ha d'esperar la gratitud i si fracassa serà com el meu amic Esteve que després de quaranta anys de poder, abundància i plaer, l'altre dia, a l'aeroport de Barajas li vaig preguntar com anava i em va dir: arruïnat, sols em queden cent quilos d'un vell armari.

Antoni Gomila Jaume

Oberts al progrés

d'agafar cotxe cada dia o bé establir-se allà on desenvolupen la seva tasca.

- La necessitat d'assistir a curssets, bé d'idiomes o d'altres matèries, fa que ens hàgim de desplaçar.

- La manca de cinemes, d'activitats culturals... suposen també un desplaçament.

Per a tots els habitants de Montuïri els seus desitjos o les seves obligacions fan que sovint l'hagin d'abandonar. De cada vegada més els pobles van encaminats a convertir-se en llocs dormitori o de cap de setmana. Però en una societat com la que vivim no ens podem estancar ni recloure, sinó que ens hem de mantenir oberts al progrés. L'enriquiment cultural és un valor que personalitza la comunitat en què vivim i, en conseqüència, la fa progressar.

Com a poble cal mantenir i recuperar tot allò que ens ajudi a construir els camins de progrés que ens permetran no fer de Montuïri un poble mort.

Catalina Barceló

S'ACUDIT DE S'ESPARDENYARET

— Es camaiot que me'n vaig dur té mal gust.

— Ara els omplim de botifarra catalana. Estan ben desnormalitzats, madò Prudència.

Llibreta Estrella SUPER3

Una llibreta de campionat

la Caixa

De jove a jove

Antoni Roig Roscar emet el primer judici per tal de conèixer de prop les inquietuds i manera de ser de la joventut montuïrera

Amb en Toni Roig Róscar encetam un nou bocí d'entrevista destinat, d'ara endavant, a conèixer ben de prop el judici juvenil d'hom de la vila montuïrera. Així és, volem plasmar els ideals i les competències que afeïten els nostres joves d'una manera directa i explícita. Doncs, sense embullar més fil en el preàmbul i sota el títol "De jove a jove", anem a adintrar-nos en l'altívola personalitat, deliberada i entenimentada, del ja esmentat col·locutor.

Abans de fer-ho, emperò, cal citar que en Toni Roig —com el coneixem tots— té 24 anys corroborats en la data de naixement de dia 14 d'agost de 1971 —vint-i-quatre hores—, valgui la redundància de tal nombre, prèvies a la diada de l'Assumpció de la Verge Maria!

— **Toni: treballes o estudies?**

— En breu he de començar a fer feina en una empresa privada, concretament al seu departament jurídic-administratiu.

— **Quins creus tu que són els objectius que cerca el jove d'avui en general?**

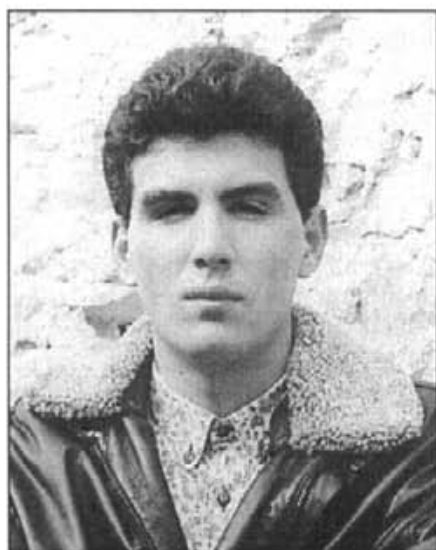
— Possiblement un dels objectius sigui endinsar-se dins una societat que exigeix una independència i un cert nivell econòmic-social. Pens que els joves cerquen, en general, una gran professionalitat, ja sigui a nivell acadèmic o a nivell laboral, ja que és una de les maneres de reduir la competència amb els altres.

En Toni sembla un orador destre, on no li manca aquell to convincent i calculador de cada síl·laba....

— **Toni, parlant de jove a jove i de tu a tu: com creus que ens veuen els nostres pares, en general, a nosaltres, els fills? És a dir, la nostra generació té uns objectius conscients, diferents als dels que poden tenir aquests pares contemporanis. Per tant, creus que els nostres esforços, ambicions personals, laborals, d'estudis, són ben acceptats per ells?**

— És lògic pensar que als pares els agrada veure com els seus fills s'esforcen per aconseguir els objectius que als joves els fan il·lusió, malgrat que siguin o els semblin diferents dels seus.

— **Toni: creus que hi ha prou estímul per a dur-los a terme (ens referim als**

objectius o a les metes que ens proposen la nostra nissaga?

— Tal volta, a vegades, l'estímul es perd ja que el futur, per als joves i no tan joves, no és prou clar. Pensar amb optimisme és un bon substitut de l'estímul/al·licient quan aquest no hi és present.

Sens dubte, en Toni atreu al qui l'escolta i et commou a enraonar plegats.

— **Quines són per a tu, les noses, impediments, handicaps més notables que poden sortir-nos a camí i que, de fet, ens trobam la jovenalla actual?**

— D'impediments n'hi ha de tot tipus, però si parlem d'una manera global, diria que són aquests: la insolidaritat, l'excés de competència, la inconstància i el pessimisme.

Sí, escaient rol característic el nostre panorama, concisament definit per en Toni.

— **Què creus que cal fer per evitar-los, als obstacles a què ens referíem fins ara?**

— Crec que els obstacles no s'han d'evitar, sinó que s'han de superar. N'hi ha que són molt difícils de combatre, però si tenim el suficient incentiu, o bé una mentalitat clara i optimista, és més fàcil aconseguir-ho.

En Toni, tot just que profereix, emana aquest esperit de lluita que faria reforcilar el descoratge del més arraulit, us ho asseguro!

— **Ara, anem per una qüestió més esbarjosa, més lúcida. Toni: com qualifi-**

"Els joves cerquen una gran professionalitat"

"Els obstacles no s'han d'evitar, s'han de superar"

"El jove d'avui es preocupa molt pel seu futur"

caries en poques paraules el terme de "moguda nocturna" dels caps de setmana, i que ens afecta, en gran mesura, a nosaltres?

— És un terme que ara està de moda, però, en general, tot el que està de moda sol no estar-hi després d'haver passat el seu moment.

— **Creus que per als pares és un assumpte, emperò "mogudet"?**

— No tots els joves participen de la "moguda nocturna", però per als pares dels que sí la gaudeixen crec que sí, és un assumpte "mogudet". Tal vegada és així perquè es relaciona la "moguda nocturna" amb un excés de velocitat amb els automòbils, amb l'alcohol ingerit, amb la violència, etc.

— **Toni, ara, com a compendi final d'aquesta breu, però esperonada conversa, desitjaria que, a mode de síntesi, ens dibuixassis, en paraula aquí transcrita, al teu entendre, el jove d'ara, amb les seves virtuts i les seves mancances.**

— Segons els meu criteri el jove d'avui és preocupat molt pel seu futur a curt i a mig termini. No es planteja el porvenir a llarg termini, a causa que la situació laboral no ho permet. El jove actual és ambiciós, però s'estima més aconseguir els seus propòsits fent servir el camí més curt i profitós. La joventut té la virtut d'acceptar, en general, noves cultures. També mostra interès pel medi ambient, i això és bastant significatiu.

Així, d'aquesta manera, concloïem un dens diàleg amb en Toni Roig. Dens per l'interès "in crescendo" que comportaven els interrogants; sobretot, emperò, per llurs respostes que sorgien tan ambivalents com interessants i discutides. Amena, sense cap dubte, l'estona debutant en l'espai novell de Bona Pau i que en Toni ha signat nítidament.

J. Barceló Cerdà

S'ha dit que...

... es concert que oferiren conjuntament sa banda de música i sa coral va agradar molt. Tanta fou sa consideració que tengueren cap an es públic que fins i tot es vestiren "d'etiqueta".

*

... a Montuiri ja no es parla tant de política com mesos enrera. Es protagonistes, o estan cansats, o ja no tenen res que dir, o donen per bo allò que fan es seus contrin-cants.

*

... des pas de s'autovia per sa mateixa carretera de Manacor se'n parla i se n'ha parlat molt, tant per la vila com pes pobles interessats. I no parlem des diaris. Però, es fet que es manacorins vulguin que passi per Montuiri ja és un "gol" a favor nostre.

*

... s'ha d'agrar que s'Ajuntament hagi fet tapar sa siquia que hi havia davant Ca Ses Monges i que des d'aquí demanàvem. Ara, per completar, manca sa creu de terme. Quan la hi posaran?

*

... molt poca gent, gairebé ningú, ha respost a sa petició des rector per tal de sufragar ses despeses per restaurar es retaule de Sant Pere. Com acabarà? No convendria nomenar una comissió? S'encarregarà el futur nou Consell Parroquial?

*

... certs dinars o sopars de "quintos" i "quintes" de sa gent d'edat, han tornar reprendre. Ara

bé, no tots ho veuen de sa mateixa manera. Sempre n'hi ha de rebecs.

*

... quan hi ha un casament, plaça s'umpli de gent que badoca. Diuen que és per veure es vestit de sa núvia. Però no són tots, perquè n'hi ha que ni tan sols la veuen, en sortir de l'església.

*

... Bona Pau és sa revista de sa Premsa Forana més barata de Mallorca i encara, pujant-la de preu, ho continuarà essent. No és estrany que tengui tants de subscriptors.

*

... enguany ha estat any d'esclata-sangs, segons per on. Pes nostres indrets se'n troben pocs, però es dilluns a plaça, se'n veuen molts... per vendre.

*

... I què ho són de bons, ets esclata-sangs torrats amb botifarró i un tros de ventresca i que no hi manqui es vi. I si no, que ho digui un grapat de montuïrers que s'altre dia tornaren d'una "aixida" un poc massa contents!

*

... hi ha gent que no mira prim en deixar ses bosses de fems, perquè les se'n duguin es femeters. Però, a llocs ben cèntrics des poble a vegades han de sofrir sa mala olor més d'un dia, perquè hi ha gent que no

Els 4 germans "Bellos"

Fa més de 50 anys, ja que era el 1942, quan els quatre germans, en un d'aquests fotògrafs que venien per la vila, es retrataren. Per aquest ordre i d'esquerra a dreta són: Joan, Gabriel, Bartomeu i Rafel Mayol Jaume.

sap quin dia se troba. Ja és hora de demostrar solidaritat amb tot-hom!

*

... es dia de ses verges un va anar a cercar bunyols a tots es forns i no en va trobar a cap. Es veu que no en feren. En canvi a sa Tercera Edat se'n menjaren molts i encara en sobraren un parell de quilos.

*

... hi havia expectació per comprovar es naixement des col·lectiu de joves "S'Ortiga". Qualcú se'n reia, d'aquest nom; però... alerta que no piquin més que no en fan comptes.

En Xerrim

FIRA

AGRÍCOLA, ARTESANAL
I RAMADERA

XVII FIRA DE SA PERDIU

3 desembre 1995

L'Ajuntament convida a participar-hi

Hamburgueseria Pub Es Dau

Avda. Es Dau

Montuiri

L'Ajuntament informa

Resum de l'acta de la sessió plenària extraordinària celebrada el 10 d'octubre de 1994

Aprovació d'actes anteriors

Foren aprovades les actes de les dues darreres sessions amb l'avertiment que el portaveu del PSM, Mateu Ginard, va expressar la seva disconformitat per la versió donada a les seves paraules, les quals, en treure-les del seu context canvien de sentit. Demanà canviar la frase: "l'única funció de l'oposició és la de criticar" per la de: "la funció de l'oposició és la de col·laborar amb l'Ajuntament, però mantenint un esperit crític".

Informes i comunicacions d'alcaldia

El batle donà compte dels següents punts:

a) Cessament d'acumulació de funcions del secretari a l'agrupació Sencelles-Lloret, ja que la plaça vacant ha estat coberta per un funcionari titulat.

b) Tramitació de llicència d'obres i la seva documentació així com de la revisió en l'execució de l'obra i els respectius pressuposts. Aquest tema fou motiu de debat entre la majoria i l'oposició.

c) Problemàtica existent en el carrer Ramon Llull davant possibles inundacions, motiu pel qual es fa necessari sol·licitar l'actuació de la Conselleria d'Obres Públiques.

d) Despeses motivades per rompudes i deterioració de les instal·lacions del poliesportiu municipal, les quals han de ser sufragades per l'Ajuntament.

e) Raimundo Arbona informa de les solucions previstes conjuntament amb GESA per tal de solucionar la problemàtica del Pou del Rei i el transformador allà instal·lat.

f) Mateu Fiol donà compte del desenvolupament de les festes de Sant Bartomeu i en particular del concert de "Kiko Veneno". Les despeses de les festes foren de 6.242.205 ptes. i els ingressos, 4.825.295 ptes.

Consorci Hospital de Manacor

Donats els avantatges de diferent condició que suposaria la constitució d'un consorci per a la gestió de l'Hospital de

Manacor, el regidor-delegat de Sanitat, Gabriel Arbona, explicà els diferents aspectes econòmics, personals i sanitaris que suposaria la participació de l'Ajuntament. Per unanimitat s'acordà la seva tramitació i la voluntat de participar-hi.

Ordenança general reguladora de preus públics

Vist i examinat l'expedient per a l'aprovació de l'Ordenança General Reguladora de Preus Públics, a proposta del Regidor-Delegat d'Hisenda, el qual va explicar el contingut i assoliment de l'esmentat expedient, la Corporació per unanimitat va acordar aprovar inicialment dita Ordenança General i l'establiment dels preus públics segons els termes que es contenen en el seu text; si bé abans, i a fi que es puguin presentar reclamacions, s'haurà d'haver publicat en el BOCAIB i exposat durant 30 dies al públic.

Ordenança reguladora de la retirada de vehicles de les vies públiques

Vist i examinat l'expedient per a l'aprovació de l'ordenança reguladora de la retirada de vehicles de les vies públiques, a proposta del Regidor-Delegat de Governació, Gabriel Arbona, es va aprovar inicialment dita ordenança reguladora, si bé abans s'haurà de publicar en el BOCAIB i exposar-lo 30 dies al públic.

Ordenança reguladora del preu públic per entrada de vehicles a través de les voravies

Donat que el contingut aquest punt ha restat inclòs en l'apartat anterior, a proposta del Batle i per unanimitat s'acordà retirar aquest assumpte de l'ordre del dia.

Pla d'Obres i Serveis - 1996

Per unanimitat d'acordà proposar al

CIM incloure en el Pla d'Obres i Serveis de 1996 l'obra "Pavimentació vials urbans - 3ª fase" per un pressupost de 24.734.781 ptes, de les quals 23.928.212 corresponen al pressupost de contracta i 806.569 als honoraris de redacció del projecte tècnic. La subvenció a fons perdut que se sol·licita puja 19.787.825 ptes i l'aportació municipal seria de 4.946.956 ptes., o sia un 80% i un 20% respectivament.

Romanent del Pla d'Acció Especial - 1996

La Corporació va aprovar per 9 vots a favor, 1 en contra (PSM) i 1 abstenció (PSM), l'obra "Construcció de sepultures en el Cementiri Municipal" per un pressupost de 5.408.474 ptes. i sol·licitar a la Mancomunitat del Pla de Mallorca que el CIM financi l'esmentada obra amb càrrec al romanent del Pla d'Acció Especial, si bé en la deliberació prèvia en Regidor Ginard (PSM) manifestà la seva disconformitat donat que "les obres del cementiri s'executen abans d'adjudicar-se, motiu pel qual el cost hauria d'anar a càrrec de l'empresari o del polític que ho ordena".

Pòlissa de crèdit o de caució per tal d'assegurar responsabilitats de tresoreria

A fi de donar cobriment a la responsabilitat del tresorer -càrrec que ostenta el Regidor Gabriel Arbona-, per unanimitat s'acordà modificar l'acord de la sessió de dia 11-7-95 en el sentit de rellevar el tresorer de prestar fiança, essent responsable solidàriament la resta dels membres de la Corporació, i suprimir el paràgraf que deia "... restant relleuat de prestar la corresponent fiança, essent responsabilitat solidària amb la resta dels membres de la Corporació". També s'acordà autoritzar el batle perquè formalitzi una pòlissa de crèdit a fi d'assegurar les responsabilitats del Depositari.

Permuta de terrenys de Can Ferrando en els carrers Santa

(Continua a la pàgina següent)

Notícies de l'Ajuntament

Guals permanents

A partir d'ara ja es poden sol·licitar a les oficines de l'Ajuntament els corresponents permisos per instal·lar els guals permanents a aquelles cases que disposin de cotxeria o portassa. Els preus són els següents:

Fins a 4 m. lineals: 5.000 pts. anuals
Per cada m. l. més: 2.000 pts. anuals
Preu de la placa: 1.500 pts (una vegada)

Retirada de vehicles estacionats malament: 5.000 pts. més l'import de la multa.

Arquitecte municipal

Es participa que l'arquitecte municipal fa i farà revisions d'obres, sobretot a les de propietaris que en la sol·licitud varen declarar un pressupost que sembli inferior al que realment és.

Visita al Vicepresident del CIM

D'una manera oficial i en nom i representació de la Corporació Muni-

pal, el segon tinent de batle, Gabriel Arbona, dia 19 d'octubre passat va visitar al seu despatx al vicepresident del CIM, el montuïrer Pere Sampol i Mas, per tal de felicitar-lo pel seu nomenament i exposar-li algunes qüestions relacionades amb el poble i amb la gestió que duu a terme l'Ajuntament, i al mateix temps recaptar la seva col·laboració.

Acords del Consell Insular relatius a Montuïri

La vicepresidència del CIM va fer avinent a la direcció de **Bona Pau** d'alguns dels darrers acords presos pel Consell Insular de Mallorca relatius a Montuïri, els quals seran d'interès pels nostres lectors.

La Comissió de Govern del CIM de dia 23 d'octubre va acordar una subvenció d'obres dins el Pla Addicional del Pla d'Obres i Serveis. Entre aquestes obres hi ha la de "Pavimentació dels vials urbans" de Montuïri per valor de 12 milions de pessetes.

Per altra part, dita Comissió de Govern, l'11 de setembre passat adju-

dicà l'obra "ampliació del cementeri municipal 2ª fase" per valor de 28.363.500 pts.

Finalment ens comunicaren també haver subvencionat el Torneig de la Llum de Montuïri amb 325.000 pts.

Asfaltat de carrers

Dins aquest mes de novembre està previst que comencin a Montuïri les obres de la 1ª fase de pavimentació dels carrers. Comprandrà el carrers de Sant Antoni i de Baix i tots els carrers transversals que des dels dos carrers citats tenen direcció al carrer Major.

Per a la 2ª fase, prevista per a l'any que ve, ja aprovada, s'asfaltaran els carrers Major, Pujol i Sant Bartomeu.

L'Ajuntament informa

(Ve de la pàgina anterior)

Catalina Tomàs i Molinar

Tota vegada que dita permuta ja és una realitat des de fa temps, pràcticament sols se'n féu menció i s'acordà per unanimitat.

Donar compte de l'expedient de modificació de crèdits en el pressupost de 1995

El Batle va informar haver aprovat l'expedient de modificació de crèdits en el Pressupost de 1995 mitjançant transferències de crèdit entre 12 partides de diferent nivell de vinculació però dins un mateix grup de funcions, el total del qual puja 6.508.400 pessetes.

Obertura d'un compte corrent a "La Caixa"

Amb la finalitat de facilitar les opera-

cions comptables i de depositaria municipal, a proposta del Regidor Delegat d'Hisenda, per unanimitat s'acordà obrir un compte corrent a "La Caixa" a nom de l'Ajuntament de Montuïri.

Assignacions econòmiques als membres i grups municipals

A proposta del Regidor Delegat d'Hisenda i prèvia deliberació s'acordà per sis vots a favor (PP), dues abstencions (PSOE) i tres en contra (PSM) l'assignació econòmica al grups municipals per a l'exercici de 1995, distribuïda així:

Partit Popular:	226.000
PSIB-PSOE:	24.000
PSM-Nacionalistes de Mallorca:	18.000

Els efectes són retroactius des del 15 de juny de 1995.

(L'explicació d'aquestes quantitats fou aquesta: 6.000 ptes. per esser regidor, 6.000 al responsables d'àrea, 14.000 als tinentes de batle i 28.000 al batle).

Contenciós-administratiu presentat per "Iniciatives

Tècniques de Comunicació, S.L."

Després de donar compte del contenciós-administratiu presentat per "Iniciatives Tècniques de Comunicació S.L." contra l'acord de la Comissió Municipal de Govern de 7-8-95 denegant llicència municipal per instal·lar una barrera publicitària (devora "Munper"), tota vegada que es féu sense llicència municipal, intervingué el regidor Ginard (PSM) dient que la barrera no es va retirar per haver-se instal·lada il·legalment, sinó per defensar interessos empresarials i a més l'Ajuntament va actuar amb precipitació. Feta la votació (6 vots a favor, del PP; 4 en contra, PSM i PSOE, i 1 abstenció, PSOE) s'acordà: a) remetre a la Sala del contenciós-administratiu del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears els expedients objecte de recurs, b) notificar-ho a les parts interessades, c) que l'Ajuntament es personi com a demandat (atorgant la representació a un Advocat) i d) facultar el Batle perquè faci les gestions, firmi documents i atorgui els poders notariais necessaris.

Excursió Puig de Sant Miquel

El primer diumenge d'octubre, dia 1, el Patronat de Música va organitzar una excursió al Puig de Sant Miquel per a tots els alumnes de l'Escola de Música i els seus pares. Allà dinaren de pa i taleca. Uns hi pujaren amb la bicicleta i altres a peu. Pares i al·lots varen gaudir d'un dia de sol i de jocs, botar corda, tirar corda, carreres a peu, cintes, etc. Fou una jornada satisfactòria.

Junta Directiva del Patronat de Música

A rel de les darreres eleccions celebrades pel Patronat de Música el passat 29 d'abril i la incorporació de nous membres, la Junta Directiva va quedà així constituïda:

President: Guillem Ferrer i Arbona
Vicepresident: Joan Jaume Perelló
Secretari: Joana Mª Fiol Jordà
Tresorer: Guillem Nicolau Garau
Vocal: Coloma Garau Vaquer
Vocal: Magdalena Cerdà Jaume.

L'aiguada de dia 6

Moments després del migdia del divendres 6 d'octubre passat, caigué una aiguada damunt Montuïri i pobles veïnats, la qual va assustar algunes persones, escalivades per la de l'any passat, també per aquestes dates. Però no arribà a tant. Així mateix en poc més d'una hora es recolliren 80 litres per m² i la carretera de Porreres un poc més enllà del cementeri va haver d'esser tallada i alguns indrets del carrer Ramon Llull romangueren inundats.

Els redactors, col·laboradors i repartidores de Bona Pau, després del dinar en el restaurant "Munper"

Concert de tardor

Dia 14 d'octubre i organitzat pel Patronat de Música, la coral "Mont-Lliri" i la Banda de Música de Montuïri oferiren un concert conjunt a l'església parroquial. A la 1ª part actuà la Coral; a la 2^a, la Banda i a la 3^a, ambdues.

El dinar de Bona Pau

El 14 d'octubre ens reunírem els redactors, col·laboradors i repartidores de Bona Pau en el restaurant "Munper" per participar d'un dinar de companyonia. Fôrem 40 i tots romanguérem satisfets d'aquestes hores d'amistat i bon tiberi.

Excursió al Puig Major

Dia 21, 150 persones del nostre poble realitzaren una excursió al Puig Major organitzada per l'Associació de Persones Majors. Pujaren a dalt de tot, si bé la boira va impedir que poguessin gaudir de la bona visibilitat d'aquell indret. També visitaren Lluc i dinaren en el "Foro de Mallorca".

Bunyolada

Com ja es tradició, la nit de les Verges, dia 20, els "jovenets" de la 3ª Edat volgueren obsequiar amb una bunyolada a les "jovenetes" del mateix col·lectiu. I va resultar una festa rodona.

S'Esbart d'es Pla

Les excursions previstes per a la temporada 95-96 son aquestes: 1^a - 8 d'Octubre; 2^a - 12 de novembre; 3^a - 10 de desembre; 4^a - 14 de gener; 5^a - 11 de febrer; 6^a - 10 de Març; 7^a - 24 de març; 8^a - 14 d'abril; 9^a - 12 de maig i 10^a - 9 de juny.

Grup "S'Ortiga"

"Amb l'ànim de fer de Montuïri un poble viu i conscient envers la cultura i les qüestions socials..." aquest passat octubre es va crear un col·lectiu de joves amb el nom de "S'Ortiga". La presentació tengué lloc el passat 28 d'octubre en el bar "Ca Na Poeta" amb nombrosa participació. Antoni Mesquida Llinàs i Joana Serra Dilme ho presentaren.

**La
vostra
tenda
d'esports**

(davant Can Binimelis)

Carrer Sala, 7 • Telf. 16 83 13 • 07260 Porreres

Miquel Morell Fontseca "S'Espardenyaret"

Una vida estamenejada pels esdeveniments més insòlits

Amb idees pròpies i opinions que sovint encerten en la diana, en Miquel Morell Fontseca, "S'Espardenyaret", és una persona que desperta simpatia. Viu tot sol. Posant mà d'un símil podríem dir que ha estat —és— una planta aïllada empenya i maltractada pels elements de l'entorn —la vida—. Molt humà. En mig del temporal que l'estamenejava ha procurat donar una mà als qui ho necessitaven, oblidant-se de l'ajuda que havia de menester ell mateix. Parla pausadament. Un ser solitari dins un món gens pròdig ni massa generós amb els necessitats d'afecte. Gens ressentit en res ni amb ningú. Gran sentit de l'humor. Conformat amb el que li toca viure, i un agraïment profund a totes les persones que li fan la vida més lleugera.

El 13 d'agost de 1919 va veure la llum per primera vegada en el barri de La Calatrava, carrer de Sa Dragona. "Un carrer que no tenia sortida", ens diu amb una certa rialla enigmàtica. El seu pare era de Campanet, de Cas Tonions i feia d'espardenyer. La seva mare, Sebastiana "Massanet", de Montuïri, germana de na Maria Fontseca.

Foren cinc germans, per aquest ordre: Gabriel, Antonina, Jaume, Joan i Miquel. sobreviuen només la seva germana, que està a Ciutat, i ell.

En Miquel, ja en la seva adolescència, es distingia per dues coses: els seus pen-

saments i idees de futur —si això vol interpretar-se per un món més just i perfecte— i la gran afició a la pintura.

És feel a unes normes de justícia i bondat.

— De nin, més o manco fins als anys 34-35, sempre estigueres a Montuïri. Et perdérem de vista durant 20 o 30 anys, fins que tornares al poble. Per on capllevaves durant la teva absència?

— Sí —diu en Miquel d'un mode reposat i pensatiu—. Vaig estar almanco 30 anys en què només venia de passada al poble. Durant uns 14 anys vaig estar llogat a un hort de Sa Casa Blanca. D'aquí, a Vila de Cavalls, un poblet de Catalunya d'uns 800 habitants on hi vaig estar 6 anys. Altra volta a Sa Casa Blanca durant 15 anys més. Mentrestant i a temporades, durant 20 anys vaig estar en tractament en el Psiquiàtric. En aquest centre encara hi vaig qualque vegada a fer-los una visita. Sempre som ben rebut. Fa uns 15 anys que torn viure a Montuïri.

— Feres el servei militar?

— Sí, a Infanteria, l'any 1938.

— Un any conflictiu. Anares al front de guerra?

— Sí...

Una brillantor quasi imperceptible d'humor i resignació es reflexa als seus ulls mentre conversa.

— En aquests anys —continua— la meua tia, na Maria de "Sa Carn" em digué un dia: "Miquel: han enviat a demanar moltes "quintes" i són més joves que tu. Maldament no t'hagin dit res hauries de cuidar-te d'això, que no tenguéssim un disgust". Dit i fet, dins un parell de dies vaig anar a Cort on vaig exposar la meua situació...

Abreviant resumirem els seus anys de "mili", perquè la història és llarga i interessant. L'espai ens manca.

Resulta que el naixement d'en Miquel no estava inscrit a cap registre oficial. Acudiren als arxius de l'església del Socors, que era la parròquia de la Calatrava, però s'havien incendiat, i els papers que salvaren els dugueren a la parròquia de Santa Eulàlia. Aquí el trobaren enregistrat. El feren incorporar amb la "quinta" del 41. Ell era del 40. El dia que arribà al quarter li cridà l'atenció una dona que plorava devora el seu fill també acabat d'incorporar. El problema era que l'al·lot no sabia llegir ni escriure. Com podien comunicar-se? En Miquel li donà paraula que ell se'n cuidaria. La complí amb totes les seves conseqüències fins al punt d'anar sempre amb aquell jove, per arriscada que fos la determinació que adoptassin. La d'un era la de l'altre. Sempre junts fins a la fi de la guerra.

Mesos després demanaren voluntaris per anar a Sòria i es presenten ells dos.

— Jo veia —diu en Miquel— que en qualsevol moment ens destinarien a diferents unitats. Era el mode d'estar ple-gats. Així passà el sendemà mateix.

Embarquen cap a la Península destinats a Sòria. Des d'aquí al poble de Bot, llavors cap a Gandesa on els donen a cada un un fusell, dues bombes de mà i una flassada. Tot d'una a la Serra dels Cavalls, front de l'Ebre, on es trobaren amb en Jaume "Roqueta" i en Mateu "Matarino". Temps després els passen al front d'Extremadura. Allà, mal temps

(Continua la pàgina següent)

Es precisen testimonis i documents de les Guerres de Cuba i de Filipines

Qualsevol persona que disposi d'escrits, fotos o altres, pot posar-se en contacte amb

Juan José Negreira

C/ Guasp, 24 - 07007 Coll den Rabassa - Tlf. 26 20 90

ò també

C Trona, 23 Montuïri - Tlf. 64 40 94

(Ve de la pàgina anterior)
i banyadures fins al ossos.

– Avui fa anys –12 d'octubre de 1995– que ens trobàvem al poble de “La Dolors”, Calatayud –ens diu el nostre interlocutor en un moment determinat–.

El desembre del 38 el seu batalló es trobava al poble de Guijuelo (Salamanca), una regió molt freda. Fent uns exercicis d'entrenament en Miquel va caure congelat i perdé els sentits.

– Vaig estar més de quinze dies que no era jo –ens diu–. Estava hospitalitzat a una casa del poble. Anava recuperant-me lentament, però no vaig ésser mai més el mateix.

Altra volta en marxa passant pels pobles d'Albornoz, El Gordo... no sabia on es trobava. Recorda que passà per Àvila, Toledo... L'acabament de la guerra al trobà al poble de Totanés. Un llarg camí de marxa, lluita i sofriments.

El que no sabia en Miquel aleshores era que el seu germà Jaume lluitava a prop, amb les forces de la República, a l'altra bàndol, en el mateix front de l'Ebre. La realitat –s'ha dit i és veritat– a vegades supera la imaginació.

Una vegada llicenciat, altra volta a un hort de Casa Blanca on hi va estar, com hem dit abans, uns quinze anys més.

Durant la conversa una ruixada de petites històries complementen el seu relat. En un moment d'aquest, el nostre interlocutor aixeca el cap mirant-nos de front. Té el ulls que li brillen, divertits.

– Sempre he recordat un fet que sembla insignificant però... estant a la vila

de Cavalls, el rector del poble havia muntat una sala de cinema. Quan havia acabat la sessió ens feia retirar les cadires aviat perquè després poguéssim ballar. Eren els anys 40. El mateix ens havia passat durant la guerra civil a un poble d'Extremadura on el rector del poble també ens animava a soldats i al·lots perquè sortíssim a ballar. Ho dic perquè encara no comprenc la diferència d'opinió o mode de pensar amb el clero mallorquí que eren radicalment contraris als balls. I parlant de Vila de Cavalls hi ha una cosa molt curiosa: Aquest poble també es coneix per La Tarumba i els seus habitants Tarumbaines.

No podem evitar el contagi de les seves rialles quan ens ho conta.

– Durant una vintena d'anys també –continua en Miquel–, quan estava a Sa Casa Blanca vaig passar llargues temporades al Psiquiàtric. Encara, en alguna ocasió, les fas qualche visita. Em coneixen molt bé; som sempre ben rebut i em fan molt de cas. Estant en aquest centre, la direcció em va demanar si podia ocupar-me dels nins internats allà. Eren una mitja dotzena. Vaig acceptar l'encàrrec amb molt de gust. Encara tenc notícies d'ells i m'aprecien molt.

– Quins anys de la teva vida t'han deixat més bon record?

– El temps que vaig estar llogat a Algaida. Era molt jove. Foren uns anys meravellosos.

– Els pitjors?

– Els de la guerra.

– Què opines del nostre poble? Com

som?

– Hauríem de ser un poc més solidaris i més comprensius.

Es retura uns moments i continua.

– Fa anys vaig dedicar-me tot sol a fer net el camí del Puig, que va des de la creu fins al Santuari. Estant en feina em saludaren unes quantes persones preguntant-me que cobrava per aquella feina. Quan les vaig dir que no res, que ho feia altruísticament, es rigueren de mi!

Ho diu amb una certa tristesa i decepció. El comprenc i més tenint en compte que també ha col·laborat treballant i ajudant gratuïtament dins altres entitats del poble. Fins i tot hi ha posat dels seus doblers.

– Et sents molt tot sol?

El nostre amic tenia el cap baix. Alça els ulls cap a nosaltres, amb una mirada indefinida.

– Idò sí. Mira, ja que m'ho has demanat et diré que a vegades em sent molt tot sol. La soledat, essent sorda, muda i cega, és també despietada. Però tenc el conhort que qualcú sap que existesc. Hi ha persones que venen a veure'm. Vull fer constar el que apreciï i estimi els veïns. Es porten molt bé amb mi.

Ho ha dit amb una marcada emotivitat.

– Vull contar-te una curta anècdota –continua–. Durant uns certs anys, de jove, vaig acompanyar una al·lota. Més tard, la guerra, la distància i el temps ens separà. Anys més tard ens topàrem dins les avingudes a Ciutat. Ens saludàrem com a bons amics. Record les darreres paraules que em digué: “Sempre has estat massa bon al·lot”. Em donà una besada ràpida i se'n va anar. No l'he tornada veure.

Després d'un curt silenci, continuam.

– Amb qui anares a classe?

– Després de Ca ses Monges, damunt del celler de Can Ferrando, amb en Martínez. Llavors amb don Josep Saldubà i finalment amb don Sebastià Pelleró, de qui no guard molt bon record.

– Des de quan pintes?

– Des de nin. Sempre m'ha apassionat la pintura. Ara no pint tant; he tornat un poc gaudul.

– Una persona que has admirat del poble?

– Sense cap dubte la persona més admirada per a mi ha estat en Rafel “An-

Anglès - Alemany
Rus - Polac
Castellà - Català

Professors Natius - Mini-grups

C/ Llinàs, 2 (Marqués de
la Cenja) - Palma
Telf. 45 72 60
FAX 28 46 74

dreu". Poes com ell. Pacífic, intel·ligent, bona persona. Sempre l'he comparat amb en Gandhi.

– *Algunes postures o coses que no t'agraden del poble i altres que aprofites o són encertades?*

Aixeca el cap amb una certa rapidesa.

– Passant per plaça podem veure una de les obres pendents més importants: els Graons. La seva restauració amb tot esment, és urgent. Les "aceres" del poble necessiten reformar, no s'hi pot circular. Un persona d'un poble de veïnat fent un comentari deia que no s'hi podia caminar. La placeta de Ca Ses Monges té molt que desitjar. En quant a altres assumptes no comprenc com permeten que hi hagi tants de cotxes mal aparcats. Però això últim no és res si pensam amb la quantitat de doblers que s'ha gastat amb el futbol o amb les seves instal·lacions. Està molt bé; però perquè no inverteixen una quantitat igual amb cinema, en teatre, en música, amb cultura, per generalitzar?

En Miquel es retura un moment i continua.

– Hi ha una cosa molt guapa, molt encertada: la placeta de damunt els graons, davant el Club de Majors. Jo li dic "es raonet de mossèn Tauler".

– *Què opines dels doblers?*

– Als doblers els donam massa importància. És ver que no es pot estar sense, però no satisfan espiritualment. Te més importància la bondat, l'honradesa, l'amistat...

– *Com et sents davant el futur?*

– Molt tot sol i acovardat.

– *L'esdeveniment més important dins la teva vida?*

– La inauguració de les escoles. El que no comprenc és que hi hagués gent que votàs no al referèndum.

– *S'està celebrant arreu del món el centenari del cinema. Què ens pots dir de l'esdeveniment?*

Es recolza damunt un gaiato que duu amb ell. La seva cara és de placidesa.

– Tenc records molts agradables del cinema i altres espectacles que presentaren a les sales del nostre poble. A Can Sampol hi vaig veure la primera cinta en color de la meua vida. A Ca n'Aloi em cridaven per posar els quadres i escriure la pissarra quan en Joan no es trobava

Quan aquests dones que avui enrevolten els 60 tenien 15 o 16 anys varen pujar al Puig un horabaixa de tardor juntament amb altres al·lotes. Vet-les ací: Joana Rossinyol, Francisca Manera, Maria Socías "Vermell", Antònia Rigo "Muixa", Magdalena Gomila i Joana Lladó.

bé. També vaig ajudar al "cabo" Luque de la Guàrdia Civil, que pintava molt bé, a decorar l'escenari de Ca n'Aloi. He vist actuar en exhibició el "boxeador" "Titoi" damunt Can Sampol, i també na "Nita Sol", una al·loteta dels Hostalets que cantava molt bé. Record que vengué dins la Quaresma i a la pissarra anunciaven que la funció començaria "després del sermón". Temps inoblidables que no tornaran.

– *La darrera pregunta: vius amb pessimisme o ets optimista?*

– Et puc dir que no som pessimista.

Pens que hi ha altres persones que per desgràcia estan pitjor que jo, encara que moltes vegades no ho demostren.

Amb en Miquel hem evocat els vells temps. Ha contat infinitat de petites històries. S'ha recordat de fets i ha tret a llum esdeveniments que el pas del anys havien enterrat. Ha estat com si el passat reviscolàs per un cert temps i ens dugués de bell nou a una època llunyana d'il·lusió, no exempta de temors, però recordada amb tendresa. Desconeguda per molts.

Miquel Martorell Arbona

Restaurant
PUIG DE SANT MIQUEL
(dijarts tancat)

Ctra. Manacor, Qm. 31 - Tlf. 64 63 14 - Montuïri

Llom amb col Arròs brut a la marinera Sopes mallorquines	Frit Coloms Cabrit torrat
---	--

Jeróni Nicolau Garau, regidor del PSM

"Vetlaré perquè el funcionament de l'Ajuntament es regesqui segons les normes establertes per la Llei"

Ja per acabar aquest cicle d'entrevistes realitzades a membres del Consistori local que hi formen part per primera vegada, només ens manca fer-la a Jeróni Nicolau Garau, qui va decidir presentar-se a les darreres eleccions municipals per treballar per al bé del poble. Ho féu ocupant el número tres de la candidatura del PSM i sortí elegit.

Com a membre de l'oposició assegura que tant ell com els seus dos companys de grup vetllaran pel correcte funcionament i gestió de l'Ajuntament de Montuïri, ja que pertànyer a l'oposició també implica unes tasques i unes responsabilitats.

I ja per altra part, en Jeróni forma part de la junta directiva del Club Esportiu Montuïri i és delegat de Cadets.

– Quin va esser el motiu pel qual et presentares a les darreres eleccions municipals? Va esser per decisió pròpia o t'ho demanaren?

– Va esser idea meua. Això sí, influenciat per Mateu "Manescal". Anteriorment ja havia tingut inquietuds de presentar-me a unes eleccions municipals, altres vegades, i fins ara no havia tingut l'oportunitat o no havia estat del tot convençut, però aquesta vegada sí que estava ben decidit. Es pot dir que ha estat per iniciativa pròpia.

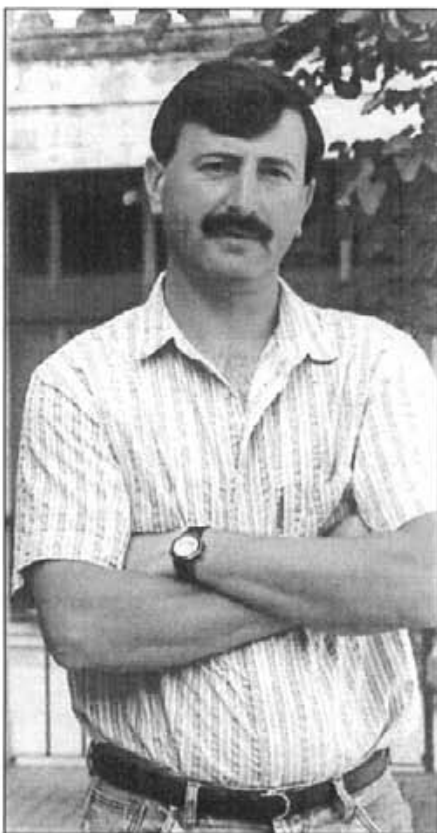
– Com valors tu o el teu grup el resultat de les darreres eleccions?

– Els resultats obtinguts pel PSM en aquestes darreres eleccions varen esser totalment satisfactoris i molt bons. De fet quasi hem doblat el vots de la darrera legislatura, motiu pel qual tant jo com el meu grup n'estam molt satisfets.

– A què creus que es deguda aquesta pujada de vots?

– Crec que és degut a la bona política que ha duit a terme del PSM dins les diferents institucions de govern d'arreu Mallorca i principalment per l'actuació del líder a nivell autonòmic, Pere Sampol, i a nivell municipal, Mateu Ginard.

– Quins objectius us heu marcat com a partit de l'oposició en aquesta nova legislatura?

– Els principals objectius que ens hem marcat són el de dur un control perquè es facin les coses ben fetes, sobretot en matèria urbanística i en matèria econòmica; punt que semblava que fins ara eren els qui fallaven més dins l'Ajuntament. A part d'això, vetllarem perquè el funcionament, en general, de l'Ajuntament, es regesqui segons les normes establertes per la llei.

– A principis de la present legislatura el batle va oferir cartes de governació a diferents partits de l'oposició, aquestes varen esser acceptades pel grup del PSOE, en canvi el PSM les rebutjà. Quins varen esser els motius?

– Va resultar que en el primer ple que celebràrem va parèixer que estàvem molt distanciat uns dels altres i hi va haver tensió en aquest ple. Es varen dir coses que no s'haurien d'haver dit, tant per una part com per l'altra. Això va fer que davant l'actitud presa pel batle decidírem no col·laborar amb l'equip de govern i per tant rebutjar les cartes ofertes. Ara, per altra part, sembla que ha

canviat d'actitud en comparació als primers contactes que tenguérem.

– El fet que el PSOE de Montuïri acceptàs les carteres ofertes pel grup Popular, com va esser agafat pel PSM de Montuïri?

– Es va agafar malament, perquè en aquell moment pareixia esser que col·laboraven amb l'equip de govern. Per a un partit d'esquerra, com el PSOE, no havia d'esser bo. A més no acabàvem d'entendre aquest fet, ja que el PSOE, durant la campanya electoral, va esser l'únic partit que havia donat molta branca al Grup Popular.

– Hi ha hagut comentaris que el tracte donat pel batle als membres dels diferents partits de l'oposició no ha estat el més correcte. Què n'opines, tu, Jeróni?

– En els primers plens, és ver que no es va portar gaire bé, el batle no va tenir una actitud molt correcta respecte a l'oposició. En canvi, en els darrers plens extraordinaris que s'ha celebrat, ha canviat d'actitud. Però s'ha de dir que aquest comportament només és el batle, el qui la té; en canvi els altres membres del grup Popular, es comporten de la manera més correcta; i no només ara, sinó des que ocupen el lloc de regidors.

– A què creus que és degut aquesta actitud que adopta el batle?

– Crec que és degut a les disputes que hi havia hagut anteriorment amb els partits de l'oposició. Actualment ha pogut comprovar que el fet més correcte és el de comportar-se adequadament dins i fora dels plens.

– Es diu que des que ha entrat aquest nou equip de govern s'intenta canviar el sistema de "governació" a fi que no tot el pes, poder i responsabilitats caiguin damunt la figura del batle, com sembla que venia passant fins ara. Què n'opines d'això, Jeróni?

– La veritat és que els regidors tenen més responsabilitat que abans, damunt els seus càrrecs; però també crec que el batle segueix tenint-ne massa, sobre tot en matèria urbanística; cosa que lament

perquè el batle és una persona que està mancada de sentiments a l'hora d'actuar en aquest aspecte.

– *Creus que és positiu que la responsabilitat i el poder caiguin més damunt els regidors?*

– Sí, seria molt positiu, perquè crec que cada regidor ha d'esser responsable de la seva àrea.

– *Penses que seguirà així durant tota la legislatura?*

– Sí, que durarà els pròxims quatre anys. Fins i tot crec que hi haurà algun regidor que tindrà més àrees i responsabilitats que les actuals.

– *Com a membre de l'Ajuntament i com a directiu del Club Esportiu Montuïri, què opines de la creació d'aquest nou Patronat d'Esports que durà a terme l'Ajuntament?*

– Pareix que el Patronat havia de tenir més competències sobre el futbol i en el primer ple que hi va haver ja es varen modificar aspectes del Patronat d'Esports. Sembla esser que no es fiaven de la gent que podia dur aquestes tasques del futbol. Però voldria que aquest patronat, en tant en quant es refereix es refereix al futbol, procuràs fer les coses bé, tot per al bé dels al·lots i del poble en general.

– *I ja per acabar, Jeroni: Quina impressió et va donar la visita oficial que va fer el President de la Comunitat Autònoma, Cristòfol Soler, acompanyat de la vicepresidenta Rosa Estaràs i els Consellers d'Obres Públiques i d'Agricultura?*

– Aquesta visita em va causar una bona impressió. Sembla que hi ha hagut un canvi molt important en quant a les formes. Pareixia quasi impossible amb l'anterior president que es pogués asseure a la mateixa taula amb un grapat de montuïrers. I sembla esser, en quant a la normalització lingüística, que ha canviat un cent per cent. Cec que aquesta nova postura, per al nostre poble era necessària i sens dubte molt positiva.

Una bona feina des de l'oposició també és ineludible perquè les coses funcionin de la millor manera. Una crítica constructiva sempre és positiva, i és que a tota hora s'ha de mirar per al bé del poble, ja sigui tant amb un punt de vista o amb un altre.

Antoni Mesquida

El Pare Martorell fou homenatjat

En el Teatre Principal de Ciutat el passat 25 d'octubre vespre, el Pare Antoni Martorell fou homenatjat tot considerant-lo un dels compositors que més han destacat dins l'art musical de la nostra terra.

El concert estava emmarcat del el "XVI Encontre de Compositors", al llarg del qual foren interpretades exclusivament composicions seves, tals com "Tríptic Model", "Tres Lieder per a Soprano i Piano" i "Sonata per a Fagot i Piano", les quals foren magistralment interpretades. Això en la primera part. A la segona va ocupar l'escenari la Coral Universitària de les Illes Balears sota la direcció de Joan Company, la qual va interpretar, naturalment, obres per a cor, tal com "Dextera Domini", "Parce domine", "Tempesta dins la nit i Angelus" i "Gloria in excelsis Deo", tot a quatre i cinc veus. Uns i altres foren llargament aplaudits.

Abans del començament, en un parlament fou descrita la trajectòria musical de l'homenatjat i seguidament el mateix Pare Martorell exposà la seva dèria cap a la música.

A la fi de l'acte, l'Honorable Damià Pons, Conseller President de la Comissió de Cultura del Consell Insular de Mallorca féu entrega d'una placa commemorativa al compositor homenatjat, Pare Antoni Martorell.

Aquest concert monogràfic fou, sens dubte "el gran mirall que reflexa –deia Tomeu Poquet a una crítica apareguda

a "Balears" el passat 27– els distints paràmetres que evidencien la capacitat creativa, en la seva diversitat, d'un artista... Els efectes sonors tenen resultats molt positius i creen interès a l'auditor. Així va romandre demostrat a les tres vessants posades de manifest en el monogràfic de despús-ahir. El piano tot sol, la veu acompanyada de piano o el fagot recolzat també sobre el piano, patentitzaren una literatura que, pot ser es desviï un poc dels esquemes en què es desimbol generalment Antoni Martorell, però que forma un enlairat llenguatge net, modern i d'elaboració mestre".

O. Arbona

Armeria

BONANY

C/ Pare Perelló, 10
Telf. 83 00 52
PETRA

Lloguer de maquinària de construcció
Lloguer de màquines de capolar carn per a matances
Venda de tota classe de cartutxos

Ferreteria

Ofertes
Calderons, màquines i fogons de matances
Cartutxos de tord

Interessant troballa històrica

Possible origen de l'oratori del Puig de Sant Miquel

De tots es desconegut el principi de l'oratori de Puig de Sant Miquel; seguint algunes dades i dates històriques de l'Arxiu Municipal de Montuïri investigades pel nostre pare, Bartomeu Verger i Serra, hem arribat a conclusions que poden ésser el començament del mateix.

Abans de publicar el present escrit ho hem consultat amb el rellevant investigador el Sr. Josep Segura Salado, prior de l'ordre del Temple, a qui agraïm el seu assessorament. És del parer que les passes dades no van gaire desencaminades.

Exposam seguidament el que ens ha duit a pensar tal feta.

Els Templers constituïen una Ordre militar, el seu lema "meitat monjos meitat soldats". L'objectiu principal: participar a les creuades i conquerir terres als infeels.

Quant el Rei en Jaume va planejar la conquesta de Mallorca foren dels primers que l'hi oferiren la seva ajuda i, com els altres conqueridors, recompensats en el repartiment amb valuoses prebendes.

A Montuïri, segons notícies, en tingueren algunes, entre elles, la possessió de Mianes, de la qual, a la extinció de l'ordre, l'any 1314 el rei Sanxo en feu acte de donació al seu tresorer Nicolau Sant Just. L'any 1364 ja consta que era de la família Romana. "joan p. des mas e en jacme del prats farrer havien mes foch en la boval de la alqueria de mianes e que havien robat lo colomer de'n Romana del dit loch de Montuïri.- Ll. Comuns.

Hem trobat dades com l'any 1343 el Puig ja es deia de Sant Miquel o de'n Romana.(Arxiu Son Comelles)

Les rotes de l'alqueria de Son Comelles abans "La Tudella" després mas Jordà o Cordà confrontaven amb el Puig de Sant Miquel o de'n Romana.

Aquest indici ens fa suposar que si en 1343 era dels propietaris de Mianes el més probable es que el Puig i la dita possessió ja fossin dels Templers.

Mianes es troba prop del Puig i un dels dos camins que hi havia per anar-hi, abans de fer la nova pujada, era a l'indret de la mateixa, per el Coll de sa Grava, travessant la carretera de

Antiga postal de l'oratori del Puig de Sant Miquel: data de 1930

Manacor; Aquest seria l'accés que usaven els dits cavallers per anar-hi.

Endemes del que acabam d'exposar, tenim altres proves que ens han duit a fer el següent plantejament.

L'arcàngel Sant Miquel, que és el símbol de la lluita, a l'igual que Sant Jordi, només es diferencien en què el primer el representen amb ales i al segon, no.

Encara que el patró dels templers era Sant Joan Evangelista, tenien com a model el Sant lluitador.

A la extinció de l'ordre, 1314, passen casi tots els seus bens a la de "Sant

Joan de Jerusalem" dits també Hospitalers que s'establiren al nostre terme després de la conquesta, ja que no hi prengueren part. Mes tard del Repartiment demanaren terres al Rei. Aquest els n'hi donà i va manar als seus cavallers, que ja n'havien pres possessori, que els hi fessin part, en gran disgust d'ells mateixos. Així acumularen grans extensions de terrenys. Cal dir que molts de templers es passaren a la dita ordre i es suposa que no vengueren les terres que havien estat d'aquest.

El fet és que llavors, sobre les possessions hi hagués tres classes de propietà-

ris, no sabem exactament de quina classe ho serien els que hem citat anteriorment. A mes sabem que en 1563 "Lo raval dit de'n Colombas afronta ab la possessió de Mianes del baliu de mallorca".

Els Hospitalers tenien entre d'altres el dit grau i els tenim documentats a Montuïri en el S XIV.

Els citats cavallers tenien per patró a Sant Joan Baptista.

Segons el que hem exposat i les figures que hi ha en el retaule del Puig: la Mare de Deu, Sant Miquel, al que els Templers admiraven, i a la dreta Sant Joan Baptista patró dels Hospitalers.

Son moltes coincidències i de gran evidència els fets per no acceptar que els Templers hi haurien construït una petita capella a finals del s. XII sota l'advocació de Sant Miquel.

En Ramon Llull en el llibre "Felix de les meravelles del mon", novel·la episdica de caràcter autobiogràfic, diu baixant per una avall "... felix fo a la porta de la sglesia hon havia altar de Sant Miquel. Sobre la porta d'aquella sglesia havia pintat un hom que havia ales a que tenia unes balances...", seria el nostre oratori el que menciona?

Després els Hospitalers hi afegirien el seu patró i tal volta "nostra dona del Puig" (1).

En principi només hi hauria unes pintures de dites figures, tal com hem vist a altres esglésies del Pirineu oriental, a Sant Martí de Fenollar, que llavors pertanyien als reis de Mallorca.

En 1395 Fra. Barthomeu Aguilar s'instal·là al puig. Seria un Hospitalari que continuàs l'ordre dels Templers?

Del s XV no tenim cap dada del Puig, suposam que els ermitans hi seguien.

Del s XVI ja en tenim bastants, les que ens interessin ara, son les següents.

Amb llibres del Senyor Ardiaca i d'altres en 1544 es demana "per el frara Crespi vol anar estar al Puig de Sant Miquel..." Després de deliberar els jurats l'hi donen estància amb la condició que dit frare "no puga fer monestir".

Aquest fet i altre de 1695 en que els franciscans volien fundar-hi, també els hi donaven permís amb iguals condicions, no hi arribaren a anar.

El dit anteriorment ens fa pensar que el poble volia ésser el propietari i que al establir-s'hi una ordre religiosa era cedir un empiu que possiblement de temps enrera havien tingut i varen perdre amb

els Templers

Quin mòbil feria edificar als Templers el primitiu oratori?, hi hauria restes d'un temple pagà?, ens pot demostrar alguna cosa la taula ovalada que es troba prop de la cisterna?, allà dalt l'hi pujaren per algun motiu concret, no sabem el què fou. Ara bé:

-Era mes alta que actualment.

-Es ovalada.

-No te "ara", es a dir lloc per a posar relíquies de sants.

Podem descartar del tot la teoria de'n Furió?

El Puig amb la Cova Celada segur que era un lloc cobdiciat, i des del poble hi anava un camí molt antic.

A mes les altures sempre han tingut un encís pels humans, segurament per la creença que dalt s'està més prop del cel i ens sentim mes purificats.

Per acabar, tenim una altra dada que ens demostra com en el s XVI els Hospitalers encara hi tindrien certs drets.

En 1513 ve a Mallorca "Bmè. Dusat Caballero de l'ínclita Orden de San Juan de Jerusalem" (Bover).

En 1588 Miquel Ribes diu "Siguent ell jurat concertaren fer un present a M.

Duzay per a llevar les guardes del Puig de Sant Miquel i així pagui per moltó 54 sous".

Conclusió:

Pot ésser que al llarg del temps, algun estudiós l'hi trobi al Puig altre origen que no sigui el que pensam, sempre, dintre de les possibilitats, però basant-nos en fets trets de l'arxiu, com ja hem dit al principi. Només hem intentat compondre d'una manera que ens pareix verisimil els fets i així poder omplir el fragment que faltava a la nostra història.

Catalina Verger i Ferrer
Montuïri. Agost 1995.

Nota: Si algú sap de algun lloc on s'hi troba la creu dels Templers, casa de camp, llibres, etc. Agraïrem ho faci arribar al Director de Bona Pau. Així contribuiran a descobrir la història del nostre poble. Tenim notícia que es destruïren molts de documents referents a l'ordre, perquè si es reconeixia altra vegada no poguessin reclamar les pertinences perdudes. No es descobreix només la història des de l'arxiu, també es pot fer, ajudant tots des del carrer.

(1) En 1587 consta que una figureta de Nostra Senyora està en mans de "Rafel...", i com no tenia adob en fa una de nova amb penya. Es cita en 1589 "Nostra dona en el Puig de Sant Miquel".

Ajuda Víctimes Delictes

Vice-presidencia del Govern Balear

Li donam una mà

Què és l'AVD?

L'oficina d'Ajuda a les Víctimes del Delictes és un servei, totalment gratuït, que depèn de la Vice-presidencia del Govern Balear.

Si vostè ha estat víctima de qualque delictes, posi's en contacte immediatament amb aquesta oficina. Rebrà atenció, assessorament i l'assistència necessària.

Le tendemos una mano

¿Qué es el AVD?

La oficina de Ayuda a las Víctimas del Delito es un servicio, totalmente gratuito, que depende de la Vice-presidencia del Gobierno Balear.

Si usted ha sido víctima de algún delito póngase en contacto inmediatamente con esta oficina. Recibirá atención, asesoramiento y la asistencia necesaria.

Telèfon gratuït 900 321 321

Plaça de les Dressanes, 4. 07014 Palma de Mallorca

Joan Ferrando Obrador

Metge per vocació, exercí més de 50 anys amb total dedicació

Molts han estat el montuïrers que han hagut de rebre l'atenció mèdica de Joan Ferrando Gallard, un bon metge, tractable, esplèndid, de la vila, que va exercir aquí els millors anys de la seva vida. Un professional de qui el poble n'estava molt content, la qual cosa es demostrà el dia del seu funeral a la nostra església.

Ja venia d'una família ben coneguda, respectada i, si es pot dir, de l'alta societat montuïrera. D'aquí que se'l jutjà sempre pel que realment era: un home sensat que va aconseguir ésser considerat, gràcies al seu esforç i dedicació a la medicina, com la persona que pensa i viu d'acord amb la seva professió.

Joan Ferrando Gallard nasqué dia 16 de març de 1912, Fill de Joan Ferrando Manera, de la família dels "Ferrandos" i de Maria Antònia Gallard i Gallard. Vengué al món a cas notari Gallard, a la mateixa plaça Major número 7, i aprengué les primeres lletres a l'escola de Montuïri. Posteriorment els seus pares li feren estudiar el batxiller a Orihuela (Alacant), una ciutat d'un 50.000 habitants, amb el pares Teatins. El va acabar l'any 1930 i el mateix any ja començava la carrera de medicina a la Universitat de Barcelona.

Cal a dir que a partir d'aquest moment rebé una gran influència del seu oncle Miquel Ferrando Obrador¹ (Prestigios metge operador dins i fora de Mallorca. Home que als 23 anys ja obtenia la titulació, el qual, tot seguit, féu l'especialització a França on va lluitar a la I Guerra Mundial. I encara anys més tard rebé una valuosa condecoració de l'Acadèmia Francesa de Medicina. Més envant, durant la dècada dels anys 1930, fou president del Col·legi de Metges de Balears. Dirigi l'Hospital Provincial i posteriorment la seva pròpia clínica).

Joan Ferrando Gallard va viure de prop, com espectador, els esdeveniments històrics d'aquells moments, com foren la proclamació de la República, les campanyes electorals de polítics com Gil Robles, Onésimo Redondo, Companys... va assistir a la proclamació de l'"Estat Català" per Companys, a la plaça de Sant Jaume, si bé com a conseqüència de l'avalotada situació política i social

del 1936, tornà a Mallorca dies després sense examinar-se de les tres darreres assignatures de la carrera.

Al poc temps esclatà la guerra civil i tot seguit s'incorporà a files per por a ser afusellat. Ho féu a l'edifici on abans era el "Frontón" de Palma, i d'allà l'enviaren al front de Manacor concretament a s'Horta, on va exercir com a metge encara que no ho era. En el transcurs de la guerra, sense haver fet mai ni un dia d'instrucció ni haver agafat cap arma mai, sempre volgué deixar ben clar que com a metge el curava tothom. I anys després encara recordava amb dolor com no li permeteren assistir a un soldat "roig" que s'havia romput un braç, perquè hores més tard l'havien de passar per les armes. Com també lamentava les crueltats que tota guerra provoca. Fets que el varen marcar per a sempre.

Quan va acabar la guerra tornà a Barcelona per superar les tres assignatures que li mancaven. Allà es va llicenciar en Medicina per la Universitat Autònoma.

En arribar a Mallorca, el mateix 1939, es va col·legiar amb el número 547 i amb el seu tio Miquel com a mestre, inicià la seva gran vocació. A principis de 1940 fa exercir de metge a Valldemossa d'on, posteriorment, recordava aquells anys de post-guerra com a de fam i de fred. I tota vegada que la gent no tenia doblers per pagar els seus serveis, eren

molts els qui li donaven pollastres, tords, fruites, verdures... com a paga. Mentrestant continuava la seva col·laboració amb el seu tio Miquel, fins que definitivament deixà Valldemossa, poble on encara els més vells el recorden.

Malgrat que en un principi ell volia ésser cirurgià, en aquells anys va intuir com la seva vocació mèdica sols tenia sentit prop de la gent. I nasqué en ell el desig d'ésser metge rural, especialització que en part féu a Madrid amb l'eminent Dr. López Trigo. Va oposar i li va tocar anar a ocupar la plaça de metge en el poble de Sant Joan, ja que per un punt no pogué obtenir la de Lluçmajor, ni manco poder tornar, com era el seu objectiu, a Montuïri, per exercir, perquè aleshores la plaça d'aquí estava ocupada pel metge Munar.

Però al cap d'un parell d'anys es va posar d'acord amb dit metge Munar, feren un permuta i Joan Ferrando vengué com a titular del nostre poble a finals de la dècada dels quaranta, on hi va exercir fins a la seva jubilació, l'any 1982.

Considerant la seva dedicació al llarg d'aquesta quarantena d'anys, cal destacar la seva col·laboració amb els metges "de Meià" i Florentino; però també la satisfacció amb què realitzava la seva feina: vocació i exclusiva entrega: les 24 hores del dia de tots els mesos de cada any. Valgui com exemple i corroboració que fins a l'any 1977 no va tenir vacances mai i fins si tot els darrers mesos d'exercici professional -anys 1981 i 1982- ho va fer malalt, ja que li varen haver d'amputar tots els dits del peu dret com a conseqüència de la diabetis.

Fou un home que com a professional sempre es preocupà dels darrers avanços mèdics, i per tal d'actualitzar el seus coneixements assistia a cursos al Col·legi de Metges, llegia tota casa de publicacions, i això fins dies abans de la seva mort. Prenia apunts com si es tractàs d'un estudiant. D'aquí que les seves converses més estimades eren les que tractaven a medicina i de Montuïri.

Entre les seves satisfaccions cal esmentar l'orgull que tenia d'enviar poca gent als especialistes; abans procurava fer les cures ell mateix fins esgotar tots

els recursos. Per altra part, durant molts d'anys quasi tots els naixements de Montuïri varen esser assistits per ell, sense cap complicació.

Encara podem afegir que el metge Ferrando durant alguns anys, va anar a visitar a Algaida. Per altra part, tenia històries clíniques de quasi tots els avantpassats de les persones de Montuïri que ell visitava.

Però el desagradable fet que ell va lamentar i del que en tengué un greu disgust fou el de la denúncia que li feren davant el col·legi de Metges, ja a la darrera de la seva vida professional, al·legant que ell no sempre era a ca seva per rebre els malalts. A rel d'aquesta acusació vengué un inspector de Sanitat, aclarí el que passava, però se'n tornà sense atribuir-li cap càrrec.

El metge Ferrando moria a Ciutat el passat 17 d'agost a l'edat de 83 anys. Estava casat amb Margalida Julià Nadal. D'aquest matrimoni tengueren 3 fills: Maria Antònia, Maria Monserrat i Joan, actualment d'edats entre 29 i 34 anys.

O. Arbona

1) Cfr. Bona Pau, núm. 455 de gener de 1991.

Nota. - Ens ha facilitat informació per aquesta ressenya Joan Ferrando, fill del ressenyat.

Més inundacions

Degut al mal estat, de les cunetes, dels desaiguaments, als abellons i a la forta pluja de dia 6 d'octubre passat, en poc més d'una hora, en el carrer Ramon Llull i carretera de Porreres, abans i després del cementeri, la carretera va aparèixer inundada, el tràfic, tallat i l'interior del taller de Constantino Ruiz va romandre amb un palm d'aigua pels baixos, com també es pot apreciar fins a on arribava l'aigua en el moment de pasar els coches. I el carrer, enfangat.

I no és aquesta la primera vegada que es dona aquest fet. L'any passat ja va succeir i moltes vegades que plou fort, aquest carrer i tros de carretera romanen intransitables degut a aquesta lamentable deixadesa. És, per tant, hora de posar remei a aquesta situació. L'Ajuntament acordà demanar solució a la Conselleria d'Obres Públiques, però creim que això no és suficient, perquè en altres ocasions també se n'ha demanat i encara no s'ha fet res. Els veïns no callen davant aquests perjudicis i estan disposats de dur l'assumpte fins on sia necessari. Si paguen els impostos que se'ls exigeixen, també tenen dret a que sien ateses les seves queixes, sobretot si són tan evidents com en aquests casos.

PRESTEC
HIPOTECARI
"SA NOSTRA"

Elegir bé és important...

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

BAR
RESTAURANT
MUNPER

ESPECIALITATS

- Cuina Mallorquina
 - Carn a les esgelles
 - Embotits ibèrics i mallorquins
- NOCES I COMUNIONS**

Ctra. Palma-Manacor. Km. 29 - Tlf. 64 40 70 - 07230 MONTUÏRI

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

Una colla d'amics

Fa cinquanta anys vèiem passejar-se pels carrers, per la plaça, per s'hostal i altres indrets del poble colles de joves d'ambós sexes i parelles d'enamorats. I un diumenge horabixa de l'any 1944 quan aquests sis amics passaven per plaça foren convidats pel nostre fotògraf -Bartomeu Verger- per treure'ls aquesta fotografia i es dirigiren just al costat de la creu dels "Càlidos", damunt els graons. I avui, aquests sis joves ja han complert els 65 o més; motiu pel qual amb dificultat han estat reconeguts. Són: Bernat Pizà, Jaume Móra "Baco", Jaume Manera "de sa Costa", Joan Gomila "Pelós", Joan Fornés "Móra" i Pep Mayol "Fideuer".

Records d'infantesa

Bunyols amb arrop

Era en temps del rector Gori, allà pels anys quaranta. El dia de Tots Sants els al·lots anàvem a l'ofici solemne que es deia a les 12. A l'acabament començava la vigília dels Morts. A les tres les campanes ja tocaven de mort i devers les tres i mitja els cantadors anàvem al cor. Primerament cantàvem "vespres" i després "completes", però els cants s'allargaven fins a les 6 de l'horabaixa. Mentrestant les campanes no s'aturaven de tocar de mort.

Encara record que durant el temps de "vespres" i "completes" pujava al cor el rector amb un llibrot molt voluminós i gros, escrit en llatí, el qual empràvem per cantar. I perquè no perdéssim el punt un de nosaltres -que érem una vintena-

apuntava amb un punter.

En acabar, devers les sis i mitja, tots, escolanets i cantadors, anàvem a la rectoria i dins el menjador gaudíem extraordinàriament de fer-nos nostra la gran banyolada que la criada del rector tenia preparada per a aquesta ocasió. I amb quin gust i sense empegueïment ens engolfíem aquells bunyols amb arrop! I en acabar: Molts d'anys i gràcies! I tots contents. Després, a la sortida, en vols de rialles i comentaris; i de si n'he menjats més que tu. I encara que a ca nostra també en feien, de bunyols, no passàvem tant de gust com d'aquells que havíem assaborit a la rectoria. La criada els sabia fer bons.

Després els més devots anàvem a

guanyar el "jubileu" a l'església. Així trèiem una ànima del purgatori cada vegada que havíem resat sis "pare-nostros" i sortit a defora. N'hi havia que repetien aquest "exercici" moltes vegades, ja que es recordaven tots els seus avantpassats i amics. I en feien de via a fi resar-ne molts i treure moltes ànimes. I en el baptis de l'església aprofitàvem per fer una xerradeta i el més grans fins i tot fumaven un xigarro.

L'endemà, dia dels morts, a les 6 del matí en mancaven pocs a missa primera... i segona... i ... Cada capellà en deia tres, de misses, però molt curtes.

Per a molts de pàgoses aquell dia era l'indicat per anar a sembrar faves, però els cantadors encara havíem d'esperar el funeral de les 9. Hora en què s'acabava tot i les campanes emmudien.

Gabriel Ferrer Arbona

Ens quedam sense vinyes

Per tal de tenir raïms i vi pel consum familiar, i a més poder treure uns doblers dels raïms sobrants, fins fa un grapat d'anys eren poques les cases de la pagesia que no conrassin un trocet de vinya, que anava des d'un quartó fins a una quarterada. De més extensió darre-rament n'hi havia poques. Temps enrera n'hi havia a finques més grans. Record a Son Company, Can Miró, Cas Confter, Can Melià... i altres que en tenien unes quantes quarterades i cup propi, les quals, a més de transformar la seva collita en vi també en compraven o en pre- nien d'altres pagesos.

Montuïri no té ni ha tengut anomena- da d'esser poble productor important de vi. És per la zona de Porreres i Felanitx on la major part de terres eren dedicades al conreu de la vinya. Dic eren perquè ara, amb les subvencions, les han arra- bassades quasi totes. Per Santa Maria, Binissalem, Consell i tota la comarca de per allà, que s'anomenava -pel que fa al vi- zona alta, té fama de bon vi amb de- nominació d'origen. Sembla que per aquests indrets no han fet gaire cas de les subvencions. Així mateix han arra- bassat les improductives o velles; es veu que per allà tenen bon vendre la produc- ció, ja que a més de conservar les vinyes que hi ha, en sembren de noves.

Malgrat que Montuïri no tengués fama de productor de vi no vol dir que el vi de per aquí no sia bo. Fins fa una trentena d'anys, en temps de vermar hi havia molta activitat agrària, durant una quin- zena de dies per tot arreu hi havia talls de vermadors i vermedores com també es podien veure carros carregats de por- tadores plenes de raïms tragent-lo cap al cup, donat que aleshores a Montuïri n'hi havia 10 o 12.

Quan s'havia acabat de vermar i una vegada capolada o trepitjada (temps pas- sat no hi havia capoladores i esclafaven el raïm trepitjant-lo amb el peu) tota la verema, tancaven el cup, al cap de 8 o 10 dies, trascolaven; i els qui havien en- tregat el raïm, tant podien cobrar-lo al preu que aleshores hi havia, o dur-se'n el corresponent vi. Donaven un quartí (26 litres) per quintar (42'6 quilos).

Des de fa temps aquesta tasca agrària poc a poc s'ha anat perdent. Es va co- mençar per tancar un cup, després un al-

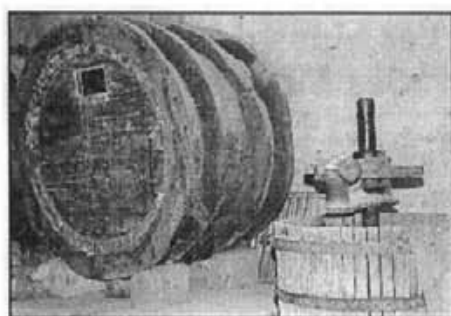
tre, i així successivament fins que ja fa uns deu anys que no en queda cap.

A una vinya li han de tenir molt d'es- ment, du molta feina, i no havent-hi cups que rebin raïms, aquesta fruita des de fa estona és mala de vendre. Abans, les varietats mallorquines, com *manto negro*, calop, callet... es podien vendre al mercat o per fer vi, però ara hi ha molta oferta de raïm forà, amb el gra gros, sense pinyol i són més vistosos que les varietats abans esmentades. I com que el comprador menja pels ulls, compra el gra gros, encara que el petit sia tant bo o més.

Entre molta feina que s'ha de fer a les vinyes, tenir mal de vendre la seva pro- ducció i arribar les subvencions de la UE per arrabassar-les, gairebé ens hem quedat sense vinyes; i ens consta que de les poques que queden, encara n'hi ha que pensen arrabassar-les. I d'aquesta manera sols queda qualche parra, tira fo- ranera o trocet petit.

En conseqüència, hi ha pocs raïms, i els pocs que hi ha no basten per als ocells. I com que aquests animalets co- neixen els més bons i madurs, es men- gen els més dolços. I per al que contra la vinya li queden els més aspres.

Arrabassant les vinyes hem perdut molt. No podem gaudir de la seva ver- dor i frescor, ni menjar bons raïms (els ocells s'han menjat els millors), ni fer panses, ni fabricar bon vi; com tampoc elaborar, a partir del most, mistela i arrop que antany, per moltes cases, cla-

Botot i pensa del celler d'Alcoraia, avui en desús

boraven i estotjaven per a quan arribàs la festa de les Verges i Tots Sants mul- lar-hi els bunyols i beure bona mistela casolana, que són unes llepolies molt dolces i adients per aquestes tan assen- yalades festes.

Ens diuen que a Europa sobra vi, i que això de begudes alcohòliques és dolent per a la salut i que el consum d'alcohol està en decadència; però, ¿no hauria anat millor que en lloc de donar doblers per arrabassar vinyes haguessin subvencionat el seu conreu? I si acàs no volen que ens emborratxem amb bon vi, donassin do- blers per no vermar, és a dir, cobrar la col- lita i deixar-la fe a la vinya i així tendrí- em raïms per a nosaltres i els ocells i a l'estiu en el camp hi hauria més verdor.

Segons acab de sentir per la ràdio, en- guany, arreu d'Espanya, els graners es- tan buits de cereals i el cellers amb man- cances de vi. D'ambdós productes sols fa 2 o 3 anys n'érem excedentaris, en so- brava.

Mal resultat està donant el subvencio- nar, el no produir; quan hauria d'esser al revés, o sia primar la producció.

Sion Nicolau

Les nines de Ca Ses Monges (1924)

1ª fila.- Catalina Vidal, Joanaina "Millurdies", Magdalena "Cardaixa", Catalina de Son Fornés, Jerònia Coll, Maria d'en Tomeu de na Mas †, Margalida "Nea". 2ª fila.- Magdalena "Marrona", Teresa Mayol, Sebastiana de Cas fuster Mascaró, Joanaina "Millurdies" †, Aina "Llevó", Damiana de Son Mas, Catalina "Moloneva", Catalina "Moia". 3ª fila.- Margalida "Llofriva", Catalina Mayol, desconeguda, Catalina de son Vanrell, Catalina Homar, Joanaina "Xoroia", Maria "Muixa", Tonina "Pastora", Francisca "Renou", Tonina "Llofriva", Margalida "Mostatxeta". 4ª fila.- Francisca "Xoroia", Maria "Xoroia", Bàrbara "Xinet", Tonina "Cardaixa",

Antònia de Son Fornés, Margalida "Xinet", Jerònia "Sastrona" †, Francisca "Soqueta", Tonina "Manxes", Margalida "Manxes" †,

Margalida "Vermell". 5ª fila.- Rosa "Llofriva", desconeguda, Tonina Aina "Serena", Joan "Niu", Joan "Pasiu", Joan "Mostatxet", desconeguda i Francisca "Mostatxeta". Les dues monges són: Sor Joana de la Caritat † i Sor Rosa †. (Foto cedida per Catalina Homar).

GLOSES

Desigualtat en la contribució

Tot es poble va anar alçat
en sa contribució;
a molts els ho han pujat;
he sentit dir que a altres, no;
i a qualcun li han baixat,
no sé per quina raó.

Som una persona pobre,
i poden comprovar-ho;
però per mi és un honor:
pag sa contribució
de ses més altes des poble.

Jo que ho trobava excedent
amb el que sempre he pagat,
deu bitllets verds m'han pujat
d'una caseta que tenc.
A altres els ho han baixat
sense motiu aparent
i molt mal justificat.

Sa cosa puja i davalla,
però es pujar els va més bé;
jo no sé de cap carrer
que si capamunta té,
no tengui una capavallada.

Jo voldria que anàs bé,
i actuassin en raó;
és ben cert que jo no sé,
germans, com arreglar-ho.

Així mateix demanaré
si m'ho poden aclarir:
com és que em pugen a mi
més que cap des meu carrer?
Crec que tot quedarà així,
però digau que hi puc fer.

Antònia Adrover

Més de dos anys d'espera i una mala fi

Es del que se'n parla més,
estafes, robos i mort,
i els qui tenen mala sort
perden sa vida i es doblers.

Pobreta Aina Bel Segura;
va sortir per fer esport,
però va trobar la mort
a mans d'una gent molt dura.

Arribar a tal extrems
per adquirir un doblers!,
sense pensar amb els demés
que sofrien tant de temps.

Pobres pares destrossats;
que Déu els doni consol;
que sien ben castigats
els causants de tan gran dol.

Jo voldria que mai més

això tornàs succeir;
que ningú hagués de morir
per uns maleïts doblers.

Si estassin dins sa presó,
dels primers fins als darrers,
els lladres i estafadors,
i tots els segrestadors,
just veuríem pels carrers
homonets vells, un o dos.

Però pens que no hi cabria,
tanta gent dins la presó,
noranta, sí, i deu, no,
fan ús de sa dolentia.

Que Déu ens perdoni a tots,
i no tornem a pecar;
si no, no podrem entrar,
en el cel en morir-nos.

Antònia Adrover

L'equip escolar, de futbollet, comença el torneig

Participaran 12 equips de la comarca

El dia 4 d'aquest mes de novembre comença a jugar un altre equip montuïrer. Els nins de 6 i 7 anys de futbollet iniciació participen en el torneig escolar en el qual intervenen un total de dotze equips: Montuïri, Algaida A, Algaida B, Petra A, Petra B, Sineu, Ariany, Santa Margalida, Vilafranca, Escola Nova de Porreres i Sant Joan. Els partits se celebren bàsicament els dissabtes a les quatre de l'horabaixa i també els diumenges a les onze del matí.

La lliga comarcal acabarà per Pasqua. Després vendran les finals insulars.

RESULTATS DEL MES D'OCTUBRE

Els resultats obtinguts pels equips montuïrers de futbol durant el passat mes d'octubre han estat els següents:

BENJAMINS FUTBOL- 7

Algaida, 5 - Montuïri, 11
Montuïri, 2 - Arenal, 5
Santanyí, 3 - Montuïri, 5
Montuïri, 2 - Campos, 1

ALEVINS

Montuïri, 1 - Xilvar, 1

INFANTILS

Vilafranca, 2 - Montuïri, 2
Montuïri, 10 - Barracar, 0

CADETS

Cala Millor, 4 - Montuïri, 1
Poblenc, 8 - Montuïri, 0
Montuïri, 0 - Artà, 1
Binissalem, 13 - Montuïri, 1

JUVENILS

Sant Francesc B, 1 - Montuïri, 2
Montuïri, 0 - Cardassar, 1

L'equip infantil del Montuïri de la present temporada

At. Rafal, 3 - Montuïri, 2
Montuïri, 2 - Patronat B, 4

I PREFERENT

Xilvar, 4 - Montuïri, 1
La Unió, 5 - Montuïri, 1
Montuïri, 1 - Andratx, 1
Ferriolense, 1 - Montuïri, 2
Montuïri, 1 - Espanya, 2
Felanitx, 4 - Montuïri, 1

PARTITS D'AQUEST MES

Els partits que han de disputar els equips montuïrers aquest mes de novembre són els següents:

DIA	PARTIT	CATEGORIA
01	Montuïri-Binissalem	I Preferent
01	Alaró-Montuïri	aleví

03	Espanya-Montuïri	benjamí f-7
04	Montaura-Montuïri	aleví
04	Algaida-Montuïri	infantil
04	Montuïri-Estudiantes	cadet
05	Calvià-Montuïri	I preferent
11	Montuïri (descansa)	benjamí f-7
11	Portocristo-Montuïri	cadet
11	Montuïri (descansa)	benjamí f-7
11	Montuïri-Santa Maria	aleví
11	Montuïri-Felanitx	infantil
11	Sant Gaietà-Montuïri	juvenil
12	Montuïri-La Victòria	I preferent
18	Binissalem-Montuïri	aleví
18	Espanya-Montuïri	infantil
18	Montuïri-Vilafranca	benjamí f-7
18	Montuïri-Felanitx	cadet
18	Montuïri-Felanitx	juvenil
19	Casa Miss Jotul-Montuïri	I preferent

(Continua a la pàgina següent)

**El mateix equip metge,
tots els divendres, de 6 a 8**

CENTRE MÈDIC PSICOLÒGIC

**Telf. 65 56 91
Davant l'església de Porreres**

**Certificats
de
conduir
i d'armes**

CONEGUEM L'EQUIP DE I PREFERENT

Francisco Pep Almansa Serra

Té 22 anys i ja ha jugat, abans de fer-ho amb el Montuïri, amb l'Arenal Juvenil, Arenal de III divisió i Espanya de Lluçmajor a I Preferent.

El seu joc és el de mitja punta i el seu equip preferit, la Real Societat. Ara bé, els dos jugadors que més admira són Diego Armando Maradona i Emilio Butragueño.

No creu que enguany el Montuïri faci campió, perquè considera que són irregulars, però, segons ell, podria quedar dins el cinc primers i fer la lligueta d'ascens a III divisió.

Recorda com anècdota aquesta: L'any que jugava a III divisió amb l'Arenal, en el partit contra el Llosetense, l'Arenal va marcar el gol de l'empat i el jugadors, mentre ho celebraven estaven quasi tot abraçats dins el seu camp. Mentrestant el Llosetense va treure d'enmig del camp, els marquen un gol i l'àrbitre el donà per vàlid. Finalment varen perdre per 1 - 4. Considera que fou una vertadera injustícia.

Llorenç Garcies Terrassa

Actualment té 21 anys i el seu lloc és el de carriler. Havia jugat sempre amb el Montuïri manco l'any passat que va jugar amb el Vilafranca.

El seu equip preferit és el FC Barcelona i el jugador que més admira, Lluís Figo.

Pel que fa a aquesta temporada és pessimista en quan als primers llocs, però sí considera que quedaran dins els deu primers.

Un dels bons records que conserva és el de fa dos anys quan el Montuïri jugava a III divisió nacional i ell va participar i jugà la lligueta d'ascens a II divisió B. Diu que no oblidarà mai.

Guillem Munar Miralles

És dels més joves del Montuïri, ja que sols té 19 anys. Sempre ha jugat amb l'equip de la vila manco l'any passat que va estar cedit a l'Algaida.

El seu lloc és el de comodí, ara bé, quasi sempre juga de defensa o llibero.

El Real Madrid és l'equip de les seves preferències, però no és fanàtic. el jugador que més admira, Michel.

No considera, per altra part, que el Montuïri enguany faci campió, però espera quedar dins els cinc primers.

Guarda un bon record: Fa dos anys, essent encara juvenil, va participar a la lligueta d'ascens a la divisió d'honor de juvenils.

ESPORTS

(Ve de la pàgina anterior)

25	Cardassar-Montuïri	cadet
25	Cala d'Or-Montuïri	benjamí f-7
25	Montuïri-Sallista	aleví
25	Montuïri-Santanyí	infantil
26	Campos-Montuïri	juvenil
26	Montuïri-Alcúdia	I preferent

Biel Gomila

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Tejedores, 34 (Pasaje)

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

Orquidea

Perlas
Orquidea®

La col·lecta del Domund sols passà un poc de les cent mil pessetes

Formació cristiana per a tots

Seguint el temes de la 1ª part del cicle "L'Església, comunitat convocada per Déu a la llum del Concili Vaticà II", Mn. Sebastià Salom Mas, Vicari Episcopal de Zona, impartirà la segona d'aquestes xerrades el proper dia 15 de novembre (dimecres) a la rectoria de Montuïri, a les 21 hores.

Curset prematrimonial

El pròxim curset prematrimonial se celebrarà a la rectoria de Sant Joan i començarà dia 20 de novembre a les 21 hores. Les parelles interessades poden inscriure's a la rectoria de Montuïri

Curset per a pares i educadors

A fi d'ajudar a la comunicació dins la família i per respondre als problemes de l'educació, a Monti-Sion de Porreres tindrà lloc un curset per a pares i educadors, dirigit sobretot a parelles entre 25 i 55 anys, els propers dies 1, 2 i 3 de desembre. Començarà divendres dia 1 a les 19'30 h. Es pagarà una quantitat mòdica per ajudar a les despeses dels animadors. Els menjars i l'hostatgeria va a part.

Col·lecta del Domund

L'import recautat enguany amb motiu del dia del Domund, per a col·laborar amb les missions, ha estat de 101.615 pessetes, una quantitat si bé respectable, molt inferior a la que es va obtenir l'any passat, que va passar les 144 mil. En nom dels destinataris, moltes gràcies!

Aniversari del Bisbe

Dia 3 de novembre a les 20'30 h. a la Seu se celebrarà una missa en acció de gràcies en ocasió del XXV aniversari de la consagració episcopal del Bisbe de Mallorca, Teodor Úbeda. Tots hi estam convidats.

Concerts de Santa Cecília

Amb motiu de la festa de Santa Cecília, patrona dels músics, a l'església es tornaran celebrar concerts musicals, si

bé en tancar aquesta edició encara desconeixem les dates i desenvolupament.

CARTA AL DIRECTOR Desconsideració

Sr. Director:

Li remetem aquesta carta per contar-li un fet que ens succeí dia 1 d'octubre en una excursió que, la directiva el Patronat de Música, organitzà al Puig de Sant Miquel.

Els alumnes de l'Escola de Música i els nostres familiars partírem amb bicicleta de la Plaça. Havíem de passar el dia plegats i, a mes del dinar, portàvem preparats alguns entreteniments.

En arribar allà dalt organitzàrem una mica l'espai que pensàvem ocupar. Davant l'Església hi col·locàrem el que necessitàrem per dinar i devora els aparcaments hi organitzàrem alguns jocs. Tots ens ho passàvem bé. Alguns i tot recodàrem moments de la infantesa. Però de cop l'amo del Restaurant s'acostà a cridar-nos l'atenció perquè, segon ell, "li espantàvem la clientela". No vàrem voler discutir. Quan acabàrem el joc ens retiràrem davant l'Església per dinar. Tot va ser mel: el pa amb taleca, la ensaïmada, el meló, ... però... ens faltava... el cafè!

Anàrem al Restaurant a comenar una quinzena de cafès, però algú va fer senyes a les dues al·lotetes de la barra perquè no ens en servissin. Pensàrem que es tractava d'un mal entès. Per això hi tornàrem en grups de 3 o 4 persones. Tampoc ens van voler atendre. I comprenguérem que no es tractava de cap mal entès. Simplement no ens ho volien servir. Potser per haver-los molestat, però us assegurem que allà defora havíem ocupat el mínim lloc; potser perquè anaven enfeïnats, però les dues al·lotetes de la barra només feien de tant en tant algun cafè als clients que ocupaven les taules.

Ens vàrem sentir externs al que encara consideram ca nostra i, sobretot, tractats amb menyspreu en un lloc on els montuïrers i les montuïreres hi posàrem més d'un jornal de feina i molta, molta d'il·lusió.

La Junta Directiva del Patronat de Música

Sínodo: Renovació i compromís de tots

El passat dia 20 d'octubre s'inaugurà solemnement el Sínodo Diocesà en la missa concelebrada pel Sr. Bisbe a la Seu.

En l'homília digué entre altres coses que l'evangelització i la renovació de l'Església és una tasca de tots. Que no esperem que els altres ho facin per nosaltres, després, donar la passa. És ben hora que tots els cristians prenguem seriosament la nostra labor de ser sal i ferment enmig d'un món que espera una resposta a totes les seves buidors. La nostra societat té de tot, però li manca il·lusió, alegria, objectius. Per això mateix el món espera, sense ell saber-ho, la bona notícia de l'Evangeli. El món demana implícitament l'amor de Déu i els cristians tenim el dret i el deure d'explicitar la bona nova que Jesús ens portà.

Nofre Torres, Rector

TEMPS PASSAT

**10 anys enrera
Novembre de 1985****Nou secretari**

Després d'uns anys d'estar vacant la plaça de secretari titular de l'Ajuntament, dia 10 de novembre de 1985 es va incorporar per ocupar aquesta plaça, Joaquin Cebollada Royo.

**25 anys enrera
Novembre de 1970****Nous regidors**

A les eleccions a regidors del 17 de novembre de 1970 i dia 1 de desembre de 1970, foren elegits Miquel Fiol Company, Gabriel Mayol Gomila i Jaume Ramonell Aloy.

Accident mortal

Entre Algaida i Montuïri i a conseqüència d'haver foradat la roda de darrera de la moto en què viatjava, dia 19 de novembre de 1970 va sofrir un accident Josep Sastre Noguera. Poc després d'haver-lo traslladat a Son Dureta, morí.

**50 anys enrera
Novembre de 1945****Nou saig**

Fet el concurs-examen per cobrir la plaça de saig de l'Ajuntament, dia 3 de novembre de 1945 fou designat Pere Pocovi Martorell, si bé ja feia uns mesos que exercia d'escrivent a les oficines.

**100 anys enrera
Novembre de 1895****Els cans, amb morral**

L'Ajuntament va acordar a la sessió de dia 26 de novembre de 1895 fer públic mitjançant una crida que tots els cans de presa no puguin sortir al carrer sense morral, i es castigui al propietari que no ho complésqui, tan prompte s'hagi fet públic, amb una multa.

NOCES D'ARGENT

28 novembre de 1970

Antoni Fiol Ginard, d'Algaida, amb Maria Mulet Mayol "Matxona".

APOTECARIES

Diumenges de novembre de 1995

Petra..... 5 Sant Joan..... 19
Porreres... 12 Vilafranca..... 26

DEMOGRAFIA

Octubre de 1995**Defuncions**

Dia 13.- Gabriel Rigo Miralles "Muix", viudo, de 86 anys.

Dia 15.- Miquel Miralles Amengual "des Molí d'en Gospet", casat, de 68 anys.

(Dia 7 de setembre morí a la residència d'Establiments Joana Martorell Miralles a l'edat de 82 anys, la qual vivia amb les monges de la Caritat de Palma. Era germana del Pare Martorell.)

Matrimonis

Dia 7.- Gabriel Sampol Ribas amb Catalina Llull Sampol.

Dia 12.- Camil Casasnovas Ciurans amb Maria del Pilar Gimeno Domènech.

Dia 21.- Pere Mariano Garcia Perelló amb Catalina Bauçà Garcia.

Dia 27.- Bartomeu Servera Gallard amb Margalida Ginard Verger.

PLUVIÒMETRE

Octubre de 1995

Dia	5	6'5 litres m ²
"	6	81'1 " "
"	12	7'5 " "
"	14	6'4 " "
"	15	1'5 " "
"	23	0'3 " "
Total		103'3 " "

CUINAR EN CASA

Coca de Poma**Ingredients**

150 gms. de farina de força

150 gms. de sucre

50 gms. de "Tulipan"

1 "Canario"

3 Ous

2 Pomes

El suc d'una llimona.

Elaboració

Es tallen les dues pomes a trossets petits, hi posam el sucre i el suc de la llimona (que estigui dues hores així). Es pugen els blancs dels ous i es mesclen amb els altres ingredients.

Recepta de Joana Arbona "Serral"

GLOSES

**Contesta a Madò
"Manxes"**

Madò "Manxes" jo voldria es poder-vos contestar però es problema serà que mai vaig estudiar a sa vostra lletania.

Dins es ram de sa poesia jo no hi sé lletra enfilar; si no us he de molestar i em volguéssiu ensenyar mitja horeta cada dia, vendria es punt des migdia i me dariu dinar.

Miquel Massanet "Parri"

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

BIGUES - BLOCS - RAJOLES - AÏLLAMENTS
TRANSPORT PROPI - PINTURES - XEMENEIES
DISSABTES MATÍ OBERT

Crta. Montuïri - Porreres, Km. 1

Tlf. 64 66 95

MONTUÏRI

El Sínode Diocesà obre un nou camí de renovació i reflexió de l'Església

La pràctica totalitat dels creients de Montuiri com els de la resta de l'illa, a través dels mitjans de comunicació pogueren donar-se compte de l'inici del Sínode de la Diòcesi de Mallorca, el qual tingué lloc a la seu el passat dia 20 d'octubre. Una celebració que va suposar el començament dels treballs sinodals amb l'objectiu "d'arribar a propostes concretes sobre els problemes més greus de la societat mallorquina, mitjançant un període de pregària i de reflexió", segons digué el mateix bisbe.

Un sínode en que hi participaran més de deu mil creients d'arreu totes les parròquies de la diòcesi i que es conclourà a la fi de 1998.

Davant aquest esdeveniment eclesial el bisbe considerà oportú publicar una carta pastoral exposant clarament les raons de la convocatòria, com es desenvoluparà aquest procés sinodal i les actituds amb les quals s'ha de viure. De totes maneres, remarcà el bisbe, "aquesta és una bona oportunitat per reflexionar sobre la nostra participació en la societat i en el govern, a través d'un període de pregària i de reflexió".

La revisió de la funció de l'Església a rel del Concili Vaticà II, els darrers canvis viscuts dins la societat i el necessitat d'introduir una nova evangelització són les raons en les quals es va fonamentar el bisbe per convocar aquest sínode, transcorreguts ja 35 anys des que tingué lloc el darrer acte reflexiu i renovador de l'Església celebrat a Mallorca.

El mateix bisbe va definir el sínode com "una assemblea de capellans i feels escollits d'una església particular que presten la seva ajuda al bisbe de la Diòcesi per al bé de tota la comunitat diocesana". Si bé li correspon a ell el jutjar sobre l'oportunitat i conveniència de celebrar-lo.

Etapas del sínode

1ª etapa.- La primera etapa del Sínode de Mallorca fou la preparatòria, la que tingué lloc entre el setembre de 1994 i el juliol de 1995. Aquesta etapa fou molt interessant ja que mitjançant enquestes entre els feels de les parròquies es va considerar la situació de la nostra socie-

Durarà tres anys i hi participaran capellans, religiosos i un bon nombre de seglars

Teodor Úbeda, bisbe de Mallorca

tat, l'Església i les expectatives del procés sinodal. I d'aquesta manera es conegué la realitat a fi de poder obrar posteriorment en conseqüència. Es reberen contestes de 2.600 feels i s'ha pogut veure entre els aspectes negatius, la pèrdua de valors religiosos de la societat mallorquina i la degradació de la pràctica religiosa. I entre els positius destaquen la solidaritat de la societat i l'obertura a la tolerància.

2ª etapa.- La segona etapa és la que va començar el passat 20 d'octubre. Serà una etapa de profunda reflexió i durarà tres cursos. No acabarà, per tant, fins el juliol de 1998. Durant cada curs s'estudiarà un tema relacionat amb l'Església i s'elaboraran propostes. L'evangelització, la celebració de la fe i el compartir de l'Església centraran aquests temes de reflexió amb els quals hi treballaran nombrosos grups dins totes les parròquies, moviments d'Església, congregacions i altres. Es reflexionarà tot quan fa

referència a la proclamació de la fe, a la litúrgia, als sacraments i la seva celebració, la presència de l'Església en el món, la relació amb altres confessions religioses, el servei a la societat, la consciència crítica de la realitat, la dedicació als més pobres...

3ª etapa.- A l'etapa final es convocarà una assemblea sinodal composta per uns dos-cents membres entre capellans (uns 80), altres tants seglars i una quarantena de religiosos i religioses. Aquests debateran les propostes, les quals seran traslladades als consells Presbiteral i Diocesà de Pastoral, òrgans que hauran de presentar les propostes a l'Assemblea Sinodal, la qual se celebrarà entre els mesos d'octubre i desembre de 1998. Aquesta assemblea les debatrà, es votaran per a la seva aprovació i posteriorment seran presentades al bisbe, el qual les promulgarà com orientacions pastorals i com a normativa pràctica.

Altres consideracions

Mitjançant les enquestes al·ludides al principi, sobre les expectatives del sínode, els qui contestaren mostraren la seva confiança en què aquest acte reflexiu serveixi per promoure tant la presència de la dona dins de l'Església com la dels mateixos seglars i a la vegada aconseguir una millor vertebració de les estructures diocesanes. La solidaritat, el benestar social, la tolerància són possiblement els aspectes més positius de la societat mallorquina en front al materialisme, la manca de consciència i la mala distribució de la riquesa. També és de lamentar la degradació de la pràctica religiosa i l'allunyament de la joventut de l'Església.

Per altra part i com a novetat gratificant de la celebració d'aquest sínode s'ha desmentat que és la primera vegada que a Mallorca hi participaran seglars d'un i altre sexe escampats per tots els indrets de la diòcesi. D'aquesta manera, el procés de pregària, estudi, reflexió i diàleg que promou el sínode arribarà més fàcilment a tots els nivells a rel de les tres grans funcions de l'Església: evangelitzar, celebrar la fe i viure fraternalment.